

Liptálský ZPRAVODAJ

listopad - prosinec 2008

LIPTÁL - VESNICE ROKU 2006

V dnešním čísle najdete:

- Z jednání zastupitelstva
- Ohlédnutí za rokem 2008
- Společenská kronika
- Každý strom na naší planetě ...
- Čas radosti, veselosti
- Jak vznikl sólový tanec „Starodávný“

9. MIKULÁŠSKÁ JÍZDA 2008

I letos zavítala do Liptálu Mikulášská družina (na snímku) v čele s vozkou panem Pavlem Valchářem a jeho koníky. Navštívila celkem 18 domů, kde je čekaly hodné i zlobivé děti. Některé návštěvu Mikuláše zvládly bez uroněné slzy, jiným jich pár ukápl. Ale nakonec na všechny čekala sladká odměna.

Folklorní sdružení Lipta Liptál a Cimbálová muzika Jurky Nechanického děkuje všem občanům obce Liptál, Obecnímu úřadu, sponzorům za podporu a přízeň, kterou nám dáváte. A zároveň přejeme, ať je po Vašem boku vždy někdo, s kým se můžete podělit o lásku, porozumění a štěstí. Veselé Vánoce a šťastný nový rok 2009!

Za Folklorní sdružení Lipta Andrea Čalová

Z jednání Zastupitelstva obce Liptál

USNESENÍ RO č. 13 ze dne
19. 11. 2008

ZO Liptál:

- **schvaluje** zápis č. 12 ze dne 06.08.2008
- **bere na vědomí** kontrolu plnění usnesení č. 12 ze dne 06.08.2008
- **bere na vědomí** informace z jednání Rady obce Liptál č. 18 ze dne 18.08.2008, č. 19 ze dne 27.08.2008, č. 20 ze dne 13.10.2008, č. 21 ze dne 30.10.2008 a č. 22 ze dne 10.11.2008
- **bere na vědomí** informace z jednání kontrolního a finančního výboru
- **schvaluje** zprávu o posouzení a výběru nabídek na výběrové řízení na akci: ZŠ Liptál – zateplení fasády a výměna oken, II. etapa a výběr firmy Zlínské stavby, a.s. Zlín jako vítěze soutěže. Tato firma podala nejnižší nabídku ceny ve výši 4.593.903,- Kč, včetně DPH.
- **pověřuje** starostu obce podepsáním smlouvy s firmou Zlínské stavby, a.s. Zlín
- **schvaluje** řešení majetkoprávních záležitostí pozemku hřbitova
- **schvaluje** vyjmutí hrobového místa

kazatele Petra Meszároše z povinnosti správních poplatků

- **bere na vědomí** informace o odpadovém hospodářství v obci a možnosti projektu na vybudování sběrného dvora v prostorách za hasičskou zbrojnicí a dále ukládá místostarostce, aby pozvala Ing. Hoškovou z firmy ENVIprojekt na další jednání ZO
- dle ust. § 6 odst. 5 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, **schvaluje** pořízení Územního plánu Liptál
- **bere na vědomí** zápis Krajského úřadu ZK z dílčího přezkoumání hospodaření obce Liptál za rok 2008 č. 208/2008/KŘ a pověřuje RO přípravou opatření k odstranění zjištěných nedostatků dle bodu B zápisu
- **schvaluje** II. změnu rozpočtu obce Liptál na rok 2008
- **schvaluje** navýšení debetu obce Liptál z částky 500.000,- Kč na částku 850.000,- Kč u KB Vsetín
- **bere na vědomí** žádost Mateřské školy o navýšení rozpočtu pro rok 2008 o částku 43.366,- Kč
- **schvaluje** přidělení volného bytu

v DPS Liptál paní Ireně Slovákové, bytem Lhota u Vsetína 150

- **ukládá** finanční komisi **prověřit** výši nájmu v kulturním zařízení
- **schvaluje** pořádání taneční zábavy dne 22.11.2008, kterou pořádá FoS Liptál
- **schvaluje** Dohodu o jednání ve shodě mezi akcionáři společnosti „Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.“ o výkonu hlasovacích práv, jejich nabytí a disponování a poskytnutí ve smyslu §§ 66a, 66b a 186d, Obchodního zákoníku a Sdružením obcí Mikroregionu Vsetínsko a **pověřuje** starostu podepsáním Dohody
- **schvaluje** Dohodu o použití finančních prostředků získaných prodejem zařízení podle smlouvy č. 04299821 o poskytnutí podpory se SFŽP ČR, spolu se SOV a členskými obcemi SOV a **pověřuje** starostu obce podepsáním Dohody
- **zamítá** žádost R.Staňka o zproštění poplatků za odvoz domovního odpadu za P. Andryška a M.Staňkovou, oba trvale bytem Liptál
- **bere na vědomí** informace starosty obce

Miroslav Vaculík, starosta

Ohlédnutí za rokem 2008

Vážení členové zastupitelstva, vážení občané, milí hosté.

Dovolte mi, abych vás ve stručnosti seznámil s některými nejdůležitějšími událostmi za letošní rok 2008. Jako v každém roce bylo těch událostí více, zastavíme se pouze u některých. S řadou věcí jsou seznamováni zastupitelé i ostatní občané přímo na veřejných zasedáních zastupitelstva obce, ostatní občané jsou informováni prostřednictvím obecního zpravodaje. Přesto alespoň krátce o těch nejdůležitějších. I když život obce přináší v průběhu roku spoustu veřejných společenských i kulturních akcí, některé občany více zajímá to, co se vybuďovalo nebo opravilo.

Investice

Mezi největší stavební akce v letošním roce patřilo zateplení fasády a výměna oken na budově základní školy v Liptále. Celkové náklady si vyžádaly částku 8.450.000,- Kč, z toho státní dotace činila 6.255.000,- Kč, zbytek 2.200.000,- Kč uhradila obec Liptál. Další akce, které obec v letošním roce realizovala bylo dětské hřiště

za 480.000,- Kč, nákup stolů a židlí do kulturního zařízení za 290.000,- Kč, výměna oken v penzionu 320.000,- Kč, zavedení plynové kotelny a výměna regulačních ventilů v penzionu za 185.000,- Kč, oprava komunikace v kulturním areálu za 135.000,- Kč, doplatek faktury za chodníky ve výši 100.000,- Kč, studie využití základní školy 110.000,- Kč, dokončení uměleckého díla Strom života 125.000,- Kč, nátěr střechy na hasičské zbrojnici za 30.000,- Kč apod.

Vesnice roku

Když jsme před 2 lety zvítězili v krajské i celostátní soutěži, gratuloval mi starosta obce Jiřetín pod Jedlovou, vítěz vesnice roku 1998, a přitom poznamenal: „Neboj se, s tím je spojena spousta práce.“ Dnes mohu potvrdit, že měl pravdu. Jednou z povinností vítěze krajské i celostátní soutěže je účast zástupce obce, většinou starosty, v krajské i celostátní hodnotící komisi. I v letošním roce jsme ve Zlínském kraji navštívili 20 přihlášených obcí a v září celostátní komise objela všech 13 krajských vítězů.

Ještě předtím jsem se jako ředitel soutěže Vesnice roku zúčastnil 9 krajských vyhodnocení po celé republice. V závěru letošního roku to pak bylo vyhlášení výsledků v obci Lidečko ve Zlínském kraji a v listopadu a prosinci tradiční účast se všemi nejlepšími v Senátě, Poslanecké sněmovně a na Pražském hradě u prezidenta republiky. Obec se navíc letos přihlásila do Evropské soutěže a zúčastnila se slavnostního vyhlášení výsledků v Holandské obci Koudum. Jsem rád, že jako obec jsme se těchto úkolů zhostili velmi dobře a nezbyvá než popřát soutěžícím v dalších ročnících hodně úspěchů. Stručně bych to zhodnotil, že vítězství v soutěži Vesnice roku jsou nejen radosti, ale i starosti a povinnosti.

Daň z nemovitosti

Další věcí, o které bych se zde chtěl zmínit, je zvýšení koeficientu u daně z nemovitostí pro příští rok 2009. Zastupitelstvo obce se tímto problémem velmi důkladně zabývalo a nakonec schválilo pro příští rok navýšení koeficientu na 2 z původního 1 (což

znamená, že se daň zvýší o 100%). Bližší informace byly vysvětleny v červenovém čísle obecního zpravodaje. Ze současné situace, ale i z toho co se připravuje na příští rok, vyplývá, že obec chce i nadále pokračovat v rozvoji obce, a tudíž vybrané peníze z daně nemovitostí půjdou na další rozvoj obce a pro zlepšení života obyvatel v obci.

Zubní ordinace

Velmi nepříjemným překvapením byla pro nás zpráva o odchodu zubního lékaře MUDr. Jana Pilcha z naší ordinace. Jistě všichni chápeme důvody pana doktora, které ho k tomu vedly. Dojíždět denně do Liptálu až z Trince a poté zpět je jistě pro každého velmi náročné a namáhavé. Horší je, že se zatím v tak krátké době nepodařilo zajistit náhradu, neboť v současné době je zejména zde, na Vsetínsku, zubních lékařů nedostatek. Nejde ale jen o zubaře, bude nutno rovněž zajistit i vybavení zubní ordinace. Obecní úřad v Liptálu se snaží tuto situaci řešit, ale není to jednoduché. Za dobu 12 let fungování ordinace jsme si všichni na to zvykli a byli jsme velmi spokojeni. Dobrá zpráva je zatím to, že všechny pacienty zatím přebírá MUDr. Potěšilová na Hovězí. Závěrem bych chtěl poděkovat panu doktoru Janu Pilchovi za jeho péči o své pacienty v Liptále a popřát mu v jeho novém působišti hodně úspěchů a spokojenosti. Poděkování patří také sestře Renatě Koutné.

Co nás čeká v příštím roce

Určitě se budeme nadále zabývat přípravami na budování splaškové kanalizace v obci, termín zahájení se vzhledem ke své velké náročnosti a rozsahu pomalu oddaluje, ale podle posledního harmonogramu by k realizaci mohlo dojít už ve druhé polovině roku 2010.

Obec se bude muset pokusit zajistit finanční prostředky na dokončení zateplení, výměnu oken a novou fasádu na čelní budově základní školy a na spojovací chodbě mezi hlavní budovou a kuchyní. Náklady se odhadují na 4 mil. Kč. Podle posledních informací se podařilo získat na ZŠ Liptál ze státního rozpočtu na příští rok v rámci „porcování medvěda“ částku 1 milion korun. Zda to bude na dokončení fasády nebo na nějaké práce související s přestěhováním MŠ do ZŠ (kde je odhad nákladů 15 mil. Kč) není zatím známo.

Dále se jistě bude pokračovat v projektové dokumentaci na vybudování

chodníků v Dolansku, na rozšíření kolumbária a vybudování urnového háje na hřbitově, na rozšíření parkovacích míst za budovou obecního úřadu nebo na rekonstrukci sociálního zařízení v kulturním areálu. Obec se bude také podílet svým příspěvkem na budování rozhledny na Vartovně.

Jistě tu bude řada dalších věcí, které bude nutno řešit jako snižování spotřeby energie na všech budovách v majetku obce, obnova vozového parku (multikára, Škoda Picap na obědy) apod. Změny očekáváme i v oblasti odpadového hospodářství, kde firmy, zabývající se likvidací odpadů, začínají požadovat poplatky za likvidaci papíru a plastů, což bylo doposud zdarma. Rovněž bychom chtěli od nového roku zahájit provoz infocentra v budově obecního úřadu.

Věříme, že většina těchto akcí se nám podaří v průběhu roku uskutečňovat. Hodně bude záležet na finanční situaci v obci, ale také na tom, jak se bude vyvíjet hospodářství v České republice a ve světě.

Poděkování starosty

V závěru mi dovoluji, abych poděkoval všem, kteří se jakýmkoliv způsobem přičinili o zvelebení naší obce, nebo pomohli tam, kde bylo potřeba. Děkuji zejména místostarostce obce Věře Dostálové, dále členům rady i zastupitelstva obce. Děkuji všem pracovníkům a zaměstnancům OÚ. Děkuji také vedení základní a mateřské školy a všem učitelům, učitelkám i zaměstnancům školských zařízení. Rovněž děkuji všem organizacím, spolkům a církvím za jejich činnost ve prospěch obce. Děkuji zejména panu poslanci Parlamentu ČR Josefu Smýkalovi i všem dalším poslancům, senátorům a ostatním příznivcům naší obce, kteří nám pomáhají zajišťovat finanční prostředky a tím usnadňují realizaci některých akcí v obci. Děkuji i Vám občanům, kteří jste svou účastí na veřejných schůzích projevovali zájem o dění v obci. Přejí Vám i všem našim občanům požehnané prožití svátků vánočních a hodně zdraví a osobních úspěchů v roce 2009.

Miroslav Vaculík, starosta

Nové ceny v informačním centru

Rada obce Liptál na svém zasedání dne 15. 12. 2008 schválila úpravu cen u některých propagačních a informačních materiálů. Zde uvádíme současný přehled nabídky k prodeji:

Titul	Původní cena Kč	Nová cena Kč
Kniha Liptál - vázaná	80	60
Kniha Liptál - brožovaná	60	40
Mapa Liptál		10
Kniha Jan Kobzář	200	150
Kniha Liptál včera a dnes (fotografie)	350	290
VHS Liptál včera a dnes - anglicky	190	50
VHS Liptál včera a dnes - česky	139	50
VHS Liptál včera a dnes (norma USA)		350
VHS Návštěva prezidenta 2007	160	50
DVD Návštěva prezidenta 2007	120	60
VHS Vesnice roku ZK 2006	160	50
VHS Vesnice roku ČR 2006	160	50
DVD Vesnice roku 2006 - double ZK a ČR	160	80
Soubor 7 ks pohlednic VR 2006 (béžová)	19	14
Soubor 5 ks pohlednic VR 2006 (červená)		10
Tričko bílé se znakem obce a vlajčkou ČR na rukávě - vel. L, XL, XXL, XXXL		150
Čepice šiltovka bílá se znakem obce Liptál		80
Kniha Valašsko ve starých fotografiích - Radovan Stoklasa		196

Svoz odpadu Liptál 2008 - 2009

NETŘÍDĚNÝ (zbytkový) ODPAD – POPELNICE - PYTLE černá barva (paseky)

17.12.2008 * 31. 12.2008 ** 07.01.2009 a potom každý sudý týden

V OBCI – odvoz 1x za 14 dní - SVOZOVÝ DEN – STŘEDA ráno

PASEKY – odvoz 1x za 14 dní - SVOZOVÝ DEN – ÚTERÝ ráno

Kdo na netříděný odpad používáte černé pytle, připravte je k přístupovým komunikacím raději už v pondělí večer.

TŘÍDĚNÝ ODPAD:

PAPÍR – MODRÉ PYTLE - 18. 12. 2008

PLASTY – ŽLUTÉ PYTLE - 29.12.2008 ** 26.01.2009 * 23.02.

* 23.03. * 20.04. * 18.05. * 15.06. * 13.07. * 10.08. * 07.09. *

05.10. * 02.11. * 30.11. * 28.12.2009

SKLO - ZELENÉ KONTEJNERY „ZVON“ - 17.12.2008 **

12.01.2009 * 09.02. * 09.03. * 06.04. * 04.05. * 01.06. * 29.06. *

27.07. * 24.08. * 21.09. * 19.10. * 16.11. * 14.12.2009

V obci jsou trvale umístěny kontejnery, do kterých budeme průběžně odkládat skleněný odpad.

TŘÍDĚNÝ ODPAD

Nápojové kartony - oranžové pytle nebo popelnice

Oranžové pytle budou odváženy zároveň se svozem plastů.

Ke třídění těchto odpadů můžete využít oranžově označených popelnic, které jsou umístěny vedle stávajících zvonů na sklo, kde rovněž můžete kartony odkládat.

Informační letáky o třídění odpadů jsou umístěny na obvyklých místech, informace obdržíte PO a ST v informačním centru nebo na obecním úřadě.

Czech POINT – nová služba pro obyvatele

Od prosince letošního roku je na obecním úřadě v Liptále k dispozici občanům nová služba – Czech POINT (Český podací, ověřovací a informační národní terminál).

V současné době lze prostřednictvím Czech POINTu získat ověřené výpisy z:

katastru nemovitostí - může požádat anonymní žadatel. Výpis lze požadovat na základě listu vlastnictví nebo podle seznamu nemovitostí. Lze vydávat i částečné výpisy. Vydání první strany výpisu je zpoplatněno částkou 100,- Kč; každá další strana je zpoplatněna částkou 50,- Kč,

živnostenského rejstříku – může požádat anonymní žadatel. Výpis lze požadovat na základě znalosti IČ obchodní organizace. Vydání první strany výpisu je zpoplatněno částkou 100,- Kč; každá další strana výpisu je zpoplatněna částkou 50,- Kč,

obchodního rejstříku - může požádat anonymní žadatel. Výpis lze požadovat na základě znalosti IČ obchodní organizace. První strana výpisu je zpoplatněna částkou 100,- Kč; každá další strana výpisu je zpoplatněna částkou 50,- Kč.

a výpis z rejstříku trestů - lze vydat osobě, které se výpis týká, pouze na základě písemné žádosti. Tuto žádost není třeba ručně vyplňovat, klient ji obdrží vyplněnou k podpisu předtím, než mu je výpis z Rejstříku trestů vydán. Totožnost žádající osoby se ověřuje na základě předloženého dokladu totožnosti (občanský průkaz nebo cestovní doklad). Lze vydávat výpisy i zplnomocněncům, kteří žádají o výpis z Rejstříku trestů na základě úředně ověřené plné moci. Správný poplatek činí 50,- Kč bez ohledu na počet stran výpisu.

Nově od 1.1.2009 bude možnost zažádat o výpis z registru řidičů. Řidiči tak budou moci zjistit stav svého bodového konta.

Podrobnější informace o službě Czech POINT lze získat na obecním úřadě nebo na stránkách www.czechpoint.cz.

Monika Valchářová

Pozvání na novoroční setkání na Vartovni

Obecní úřad Seninka pořádá v pátek 2. ledna 2009 ve 14 hodin 1. novoroční setkání na Vartovni. Zváni jsou srdečně i občané Liptálu a okolních obcí. Věříme, že se tato událost stane novou tradicí. Účast přislíbila i Liptálská dechová hudba.

E-BOX UMÍSTĚN NA OÚ LIPTÁL

Na vyřazené drobné elektrozařízení je u vchodu do Obecního úřadu v Liptále umístěna sběrná nádoba.

Do E-Boxu PATŘÍ: drobné elektrospotřebiče – např. vysloužilé kalkulačky, mobilní telefony, drobné počítačové vybavení, apod.

Do E-Boxu NEPATŘÍ: zářivky a výbojky, baterie a akumulátory.

Děkujeme, že třídíte odpad.

Upozornění

Žádáme občany, kteří ještě nemají uhrazen poplatek za odvoz komunálního odpadu za letošní (případně minulý) rok a poplatek za psa, aby tak učinili nejpozději 22.12.2008 na obecním úřadě, popřípadě do konce roku na účet Obce Liptál, č. 6724-851/0100, v. s. je číslo domu. Po novém roce budou tito vedeni jako neplatiči a dále bude postupováno podle zákona.

Daň z nemovitostí upozornění

Od 1.1.2009 dochází i v naší obci ke změně koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí. Dále dochází ke změně průměrné ceny zemědělských pozemků (Vyhláška Mze č. 412/2008 Sb.), kdy se cena zemědělské půdy zvyšuje pro obec Liptál z původních 1,14 Kč/m² na 1,51 Kč/m².

Pokud poplatník není povinen podat daňové přiznání podle § 13a, odst.1, zákona o dani z nemovitostí, bude mu nová výše daňové povinnosti vyměřena na rok 2009 finančním úřadem a to hromadným předpisným seznamem nebo platebním výměrem.

Proto není vhodné platit daň před vydáním hromadných předpisných seznamů nebo platebních výměrů, protože daňová povinnost pro rok 2009 bude jiná, než v roce 2008.

Pracovnice na pokladně FÚ nebudou novou výši Vašich plateb znát. Informovat se musíte přímo u pracovníka daně z nemovitostí.

(Informace FÚ ve Vsetíně ze dne 05.12.2008)

Upozornění pro občany ÚZEMNÍ PLÁN - DŮLEŽITÉ

Na základě nového stavebního zákona č. 183/2006 Sb., o územní plánování a stavebním řádu (stavební zákon) a ve znění pozdějších předpisů je obec povinna pořádit nový územní plán. Při pořizování se bude vycházet ze stávajícího územního plánu sídelního útvaru a zároveň se zohlední a prověří požadavky na změny v území a na vymezení nových zastavitelných ploch.

Upozorňujeme proto všechny občany, kteří počítají s tím, že v budoucnu

budou chtít své pozemky, které dosud nejsou v územním plánu řešeny, využít např. ke stavbě rodinných domků nebo jiných činností, podali na Obecní úřad v Liptále žádost o změnu územního plánu (formulář si vyzvednete na Obecním úřadě v Liptále).

Zahájení pořizování nového územního plánu se předpokládá během roku 2009. Až do zahájení projednávání mohou občané podávat návrhy na změny.

Místostarostka, Věra Dostálová

Ordinační hodiny o svátcích

Zdravotní středisko pro dospělé Liptál

22. 12. 2008 - PO - dovolená

23. 12. 2008 - ÚT - dovolená

29. 12. 2008 - PO - 7.00 - 11.00

30. 12. 2008 - ÚT - dovolená

31. 12. 2008 - ST - dovolená

02. 01. 2009 - PÁ - dovolená

(Ostatní neuvedené dny jsou svátky.)

Přejeme klidné a příjemné prožití svátků a hodně zdraví v novém roce.

Pracovnice ordinace

pro dospělé v Liptále

Zubní středisko na Hovězí

Ordinaci MUDr. Aleny Potměšilové je v přízemí v budově zdravotního střediska v centru obce, za kolejemi. Ordinační hodiny jsou:

Pondělí	7 - 15 h
Úterý	7 - 16 h
Středa	7 - 15 h
Čtvrtek	7 - 15 h
Pátek	7 - 13.30 h

Polední přestávka je vždy 11.30 - 12:30 h.

Bolestiví pacienti denně 7 - 8.30 h.

Telefon: 571 423 388.

Karty liptálských pacientů jsou automaticky předány na Hovězí. Pokud si najdete jiného lékaře, na požádání Vám z Hovězí Vaši kartu pošlou. Nevyzvedávejte si karty před tím, než si jiného lékaře najdete, protože budete již automaticky vyřazeni a mohlo by se Vám stát, že nebudete registrováni nikde.

Zubní ordinace v Liptále

MUDr. Jan Pilch končí ke dni 1.1.2009 svou zubařskou činnost v Liptále. Pacienti, kteří jsou v Liptále evidováni, přecházejí do evidence MUDr. Potěšilové na Hovězí. Protože zubní ordinace v Liptále nebude v provozu, občané tak budou muset dojíždět do ordinace na Hovězí, pokud si nenajdou zubního lékaře např. na Vsetíně.

Obecní úřad v Liptále se snaží tuto situaci řešit a hledá pro ordinaci v Liptále náhradu, ale vzhledem k nedostatku zubních lékařů není zatím známo kdy se to podaří.

Pedikúra, manikúra, nehtová modeláž

- činnost zahájena od 1.1.2009
- možnost dojíždění za klienty
- první 3 měsíce zaváděcí ceny

Objednat se můžete na telefonu:

737 518 814,
Renata Koutná.

PLÁN KULTURNÍCH AKCÍ V LIPTÁLE – 1. ČTVRTLETÍ 2009

Datum	Den	Název akce	Pořadatel	Kde
21.12.	ne	Nedělní vánoční besídka	ČCE Liptál	Kostel ČCE
26.12.	pá	Štěpánská zábava	FK TJ Start Lipta Liptál	KZ
plánované akce leden - únor 2009				
02.01.	pá	Setkání na Vartovni	Obec Seninka, Obec Liptál	Vartovna
17.01.	so	Hasičský ples	SDH Liptál	KZ
24.01.	ne	Výroč. valná hromada SDH	SDH Liptál	KZ
14.02.	so	65. Valašský bál 2009	FoS Lipta Liptál	KZ
21.02.	so	Myslivecký ples	Myslivecké sdružení Brdisko Liptál	KZ

U akcí, kde není na řádku uveden datum, není ještě přesný termín konání znám. Změna programu vyhrazena !

Zkratky:

KZ - Kulturní zařízení při OÚ Liptál,

KA - Kulturní areál, letní kino, Liptál

VZM - Velká zasedací místnost OÚ Liptál

TJ – areál TJ – hřiště

Zpracovala: Jana Vráblíková

Společenská kronika

ŽIVOTNÍ JUBILEA LEDEN - ÚNOR - BŘEZEN 2009

60 let leden	Gerža Karel, Lopuník
65 let leden	Fojtů Miroslav, Hořansko Vaculíková Anežka, Spálíky Tomana Karel, Dolansko
únor	Hrádek Antonín, Dolansko Bršlica František, Kopřivné
70 let leden	Smilková Marie, Dolansko
75 let leden březen	Zgarbová Marie, střed Žůrek Miloslav, Dolansko Kovařík Jan, Na Špici
80 let únor	Sládečková Vlasta, Dolansko Freund Eduard, Sadová
81 let leden březen	Bělíčková Marie, Lopuník Mikešová Františka, Střed Juřicová Jaroslava, Sadová
82 let březen	Vaculíková Julie, Sadová Laštovica Karel, Vypusta
83 let únor	Kovářčíková Anna, Háj
84 let únor	Smilek Josef, Lopuník Krumpochová Drahomíra, Dolansko
87 let leden březen	Řeha Josef, Na Hranici Vaculíková Jarmila, Na Špici
89 let leden únor	Vychopňová Ludmila, Lopuník Geržová Vlasta, Lopuník
90 let únor	Smilek Josef, Dolansko
91 let březen	Matějů Františka, Dolansko
99 let březen	Obadalová Veronika, Dolansko

*Oslavencům
srdečně blahopřejeme!*

SŇATKY 2008

říjen	Blanarčíková Jana, Lůžko, nové příjmení Procházková
listopad	Řezáč Miroslav, Pusté + Vašíčková Nikola, Pusté

ODHLÁŠENÍ 2008

listopad	Procházková Jana, Lůžko
----------	-------------------------

PŘIHLÁŠENÍ 2008

V listopadu a prosinci se zatím nikdo nepřihlásil.

NAROZENÍ 2008

prosinec	Daňa Ondřej, Střed Rodičům blahopřejeme!
----------	---

ÚMRTÍ 2008

listopad	Hrbáček Josef, Dolansko
prosinec	Daňová Alena, Na Špici Pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

POČET OBYVATEL:

Ke dni 12.12.2008 žije v obci 1423 obyvatel, z toho 703 mužů a 720 žen.

Číslo popisná a evidenční

Ke dni 31.10.2008 je v obci registrováno 505 čísel popisných a 44 čísel evidenčních (chaty).

Počet přístupů na www.liptal.cz ke dni 31.10.2008 - 12 997 přístupů, ke dni 12.12.2008 - 13.575.

Adventní koncert v Liptále 2008

V neděli 7. prosince 2008 se uskutečnil v evangelickém kostele v Liptále již tradiční Adventní koncert. Účinkovali v něm: děti MŠ Liptál, pěvecký sbor LIPO ZŠ Liptál, kytarové duo Jara Londa a Honza Gerža, pěvecký sbor žen Rokytenka, pěvecký sbor ČCE Liptál, Radka Roskovcová s flétníkovým souborem, dechová hudba Liptalanka, aj. K této zdařilé akci se vracíme touto fotografií. Těšíme se na adventní setkání příští rok.

Jak vznikl sólový tanec „Starodávny“

Zdravím Vás a posílám nějaké fotky a také povídaní, na které ráda vzpomínám. Když jste připravovali tu velkou obrázkovou knížku, tak jsem o tom nevěděla a Karel Pecha měl tolik pěkných fotek z vystoupení. Vyberte z toho, co uznáte za vhodné.

Ještě jednou děkuji za Liptálský zpravodaj. I když bydlím ve Vsetíně, stále se cítím Liptalankou, moc se zajímám o to, co se v Liptále děje a co je nového. Rádi a často do Liptála jezdíme. Liptál je moc krásný, moc se tu změnilo k lepšímu na tom máte zásluhu vy, kteří obec vedete.

Přeji dalších úspěchy a hodně zdraví.

Ludmila Ostřanská, roz. Daňová,

Ráda bych se s Vámi podělila s tím, jak tento krásný tanec vznikl. Karel Mrlina vzal husličky, já tužku a papír a Karel Pechů a chodili jsme po valašských pasekách - Bat'ková, Háj, Pulčiny apod. a učili se od stařenek a starříčků písničky a valašské tance. A shodou okolností v té době byli v Liptále Lexa Sládeček s kamarádem z Brna, kteří propagovali valašské tance a písničky v brněnském souboru a Ti nám také poradili a byl krásný sólový tanec „Starodávny“ na světě. A protože jsme nemohli zkusit tento tanec večer při zkoušce celého souboru, tak jsme se domluvili tak, že se budeme scházet v neděli odpoledne - Karel Malinů vzal housle, Karel Pechů do tašky pár polének dřeva a v jedné místnosti v zámku jsme si zatopili a cvičili jsme a tancovali.

S tímto sólovým tancem jsme sklízeli velké úspěchy při vystupování celého souboru po celé tehdejší Československé republiky (do zahraničí jsme tenkrát nejezdili). A když byla vyhlášena soutěž lidové umělecké tvořivosti, tak jsme se přihlásili celý soubor i se sólovým tancem Starodávny do okresního kola. I když tam byla velká konkurence Vsacan, Jasénka, Radhošť z Rožnova apod. bylo naše velké překvapení, že náš starodávny byl na prvním místě a postoupili jsme do krajského kola, kde byla konkurence ještě větší. A také v krajské soutěži jsme zvítězili a postoupili jsme do celostátní soutěže. Když jsme slyšeli předsedu krajské komise, jak krásně a kladně hodnotil tanec našeho Starodávneho, měli jsme velikou radost. A když jsem uslyšela, jak pěkně hodnotí a přirovnává taneční projev tanečnice k tanci lidové šlechtičny, byla to pro mne, obyčejnou círku z Liptála, velká pocta, velmi si toho vážím a mám z toho velkou radost a ráda na to vzpomínám dodnes.

Často jsme jezdívali se souborem vystupovat do Prahy. Ale nejkrásnější vzpomínky mám na vystoupení v Lucerně, kde jsme vystupovali s pásmem „Zbojnickým chodníčkem“. A začínalo to tak, že jsem recitovala báseň strýčka Kobzáně jemně podmalovanou hudbou - Karel Mrlina housle a Janek Rokyta cimbál:

*Liptál městečko
tam je moje všecko
pohlédni nalevo
pohlédni napravo
moja galánečko*

Zleva: Zdenička Vališová - Evjáková, Ludmila Ostřanská - Daňová.

*Když pohleděla
rukama zalomila
pod horů chodníček
na něm syneček zbojníček ...*

A pak jsem pokračovala svým vlastním melodramem - zase jemně podmalované hudbou:

„A teď se s námi v duchu přeneste na Valašsko, nejen ty kopce a kopečky krásí valašský kraj, ale jsou tu hory, které se pyšně tyčí a chrání údolíčka, kde se zachovalo tolik krásné poezie a lidového umění. Ale ty hory nebyly opuštěné - byli tu zbojníci, kteří bohatým brali a dávali chudým.“

Pak následovalo zbojnické pásmo - měli jsme tak velký úspěch, že jsme museli přidávat. Sólový zpěv Lidka Černotová - Malotová a Vlastička Škrabánková - Kachtíková, sólový tanec Čardáš a Starodávny Ludmila Ostřanská - Daňová a Karel Pecha, a nakonec jsme celý soubor zatancovali směs točených. Na závěr Karel Pecha zazpíval píseň „Zatoč sa ně céřečko, jak to pluzné kolečko“ a celé vystoupení jsme zakončili sólovým tancem točeným - Ludmila Ostřanská - Daňová a Karel Pecha a celý soubor u toho zpíval. Mám na to velmi krásné vzpomínky, ale ne jenom na toto vystoupení, ale na celých 9 let, co jsem pracovala ve valašském krúžku Lipta Liptál. Dodnes na to ráda a často vzpomínám a mám velkou radost, jak tato tradice v Liptále tak krásně a úspěšně pokračuje. Děkuji všem, kteří se o to přičinili.

Ludmila Ostřanská, roz. Daňová, říjen 2008

Bohoslužby v evangelickém kostele v době adventní a vánoční

Den	Datum	Kde	Farář	Začátek
Neděle	21. 12. 2008	Sborový dům	Jar. Voda	10.00
Neděle	21. 12. 2008	Kostel - DĚTSKÁ BESÍDKA		16.00
Čtvrtek	25. 12. 2008	Kostel - s Večeří Páně - VP	Jar. Voda	10.00
Čtvrtek	25. 12. 2008	Lhota, obecní úřad - s VP	Jar. Voda	14.00
Pátek	26. 12. 2008	Sborový dům	Petr Pivoňka	10.00
Neděle	28. 12. 2008	Sborový dům	Dr. Mil. Gregar	10.00
Středa	31. 12. 2008	Kostel	Jar. Voda	10.00
Středa	31. 12. 2008	Kostel - se vzpomínkou na zesnulé	Jar. Voda	17.00
Čtvrtek	01. 01. 2009	Kostel - s VP	R. Včelná	10.00
Neděle	04. 01. 2009	Sborový dům (schůze staršovstva)	R. Včelná	10.00
Neděle	11. 01. 2009	Sborový dům	Jar. Voda	10.00
Neděle	18. 01. 2009	Sborový dům	Jar. Voda	10.00
Neděle	25. 01. 2009	Sborový dům	R. Včelná	10.00
Neděle	25. 01. 2009	Lhota, obecní úřad	Jar. Voda	14.00

Čas radosti, veselosti

Takhle to o Vánocích zpíváme a přeje-
me sobě i svým rodinám, přátelům, zná-
mým a vůbec všem lidem: Aby Vánoce
byly pro nás časem radosti a veselosti.
A nejen o Vánocích, ale pořád abychom
zakoušeli co nejvíc radosti a spokoje-
nosti. Aby náš život i svět byl projasněn
světlem, které rozptyluje a přemáhá tem-
noty zoufalství, závisti, zloby a trápení.
Aby zanikal temný hlas hrozeb, hněvu
a nepřátelství a převládaly radostné melo-
die pokoje a naděje.

Někteří z Vás si teď asi řeknou: „To
všechno je krásné, ale je to jen sen!
Takový sladký prelud, který nemá dlou-
hého trvání. – A máte pravdu: Pokud
jsou pro Vás Vánoce jen sentimentál-
ním, sladkým snem, pak nemají dlou-
hého trvání. Ani se nenadějeme a přijde
Silvestr a přivítáme Nový rok a uklidíme
vánoční ozdoby a půjdeme do práce (po-
kud jsme už nedostali výpověď).

A přeče! Vánoce nejsou jen sen!
Nejsou pouhým chvilkovým výsledkem
sladkého lidského snění. Vánoce jsou
odpovědí na odvěkou lidskou touhu
po dobrém životě, naplněném pokojem,
radostí, vzájemným porozuměním, přá-
telstvím a láskou. Ta touha je od pradáv-
na v samých základech lidství. Byla v li-
dech, kteří nepředstavitelně dávno žili
v jeskyních, tundrách a pralesích, stejně
jako je v těch, kteří žijí v palácích, pa-
nelácích, dědinách i na pasekách. A čím
více je náš lidský úděl zatížen nemoce-
mi, tragickými událostmi, zklamáními
a zločiny i válečnými a teroristickými

hrozbami a extremistickými akcemi, tím
je ta naše touha po radosti a pokoji sil-
nější, ale je zároveň spojena s úzkostí,
zdali není přeče jen marná. Vždyť toho
těžkého a hořkého je někdy tolik, že už
nemáme žádnou pohotovou odpověď
a nezbyvá nám, než zmlknout.

A přeče půjdeme a budeme zpívat:
„Čas radosti, veselosti...“ Nedáme si
uhasit tu touhu po životě v pokoji, lásce,
důvěře a naději. Ta touha není marná,
protože je tu ještě Boží odpověď.

Odpověď bezvýhradné, božské lás-
ky, která nikým nepohrdá a přichází
ke všem, kteří po ní touží a především
k těm, kteří nejvíc trpí. Ta odpověď není
závislá na bohatství a moci a světské
slávě a nečeká na povolení ke vstupu
do lidské společnosti. Ona přichází tiše,
chudě, nenápadně, nenáročně. Nečeká
na okázalé přijetí, hledá naopak otevře-
né, upřímné, vnímavé lidské srdce. Tam
najde porozumění, protože právě tam,
do nejhlubších základů života vložil
Stvořitel touhu po lásce a po pokoji. Že
ta touha byla zraněna a zasuta tím, co je
porušené, hořké a tvrdé ve světě, v li-
dech i v nás? Teď je vysvobozena a ob-
novena a dostává se jí Boží odpovědi.
Jsme pozváni k pokoji a radosti a pokoj
smíme přinášet i druhým. Ať se děje co-
koli, láska Kristova nás má ve své moci.
Takto jsme ve svých srdcích i ve svých
rodinách i ve své obci a na celé zemi
pozváni k tomu, aby nám nastal čas ra-
dosti, veselosti o Vánocích i po nich a až
na věky. Jaroslav Voda, farář

Víte, co je hospic?

Jaký má smysl pobyt v hospici?

- Nemocný může mít u sebe něko-
ho, kdo s ním tento úsek života bude
sdílet, kdo mu bude pomoci.

- Nabízí prostor k rekapitulaci života
a možnost uspořádat své záležitosti –
finanční a materiální, ale i vztahové.

- Pomáhá najít smíření a odpuštění
těm, kdo smíření a odpuštění hledají.

Jaký je denní režim v hospici?

- Ráno klienty nikdo nebudí v urči-
tou hodinu.

- Mohou snídat, obědvat a večeřet
podle svých možností a potřeb.

- Podle svých přání mohou nemocní
trávit čas na terase, v zahradě, a to
i na vozíku nebo s postelí.

- Přeje-li si to nemocný, může při-
jmout návštěvu duchovního nebo se
zúčastnit bohoslužeb v kapli hospice.

Kdy uvažovat o přijetí do hospice?

- Když nemoc pokročila natolik, že léč-
bou v nemocnici již nelze zdravotní stav
nemocného zlepšit nebo stabilizovat.

- Když není možná domácí péče
nebo je pro rodinu příliš náročná.

Hospic Citadela - Valašské Meziříčí

Hospicová paliativní péče

Je určena nevyлечitelně nemocným a umírajícím, zejména s onkologickou indikací onemocnění, u kterých již není možná léčba příčiny nemoci vedoucí k uzdravení, ale je možné zmírnit symptomy, tedy důsledky onemocnění.

Odborná péče je poskytovaná nemocnému v oblasti medicínské (zdravotní péče), biologické (ošetřovatelská péče), sociální, psychologické a duchovní.

Hospic nemocnému garantuje, že nebude trpět nesnesitelnou bolestí, vždy bude respektována jeho lidská důstojnost a v posledních chvílích života nezůstane osamocen.

Jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje, podle přání klienta a jeho rodiny, jednolůžkové pokoje s přistýlkou pro blízké osoby, s možností doprovázet nemocného dvacet čtyři hodin denně.

Sociální, psychologická a spirituální podpora podle jejich přání také blízkým nemocného.

Pobyt v hospici může navrhnout a doporučit praktický či odborný lékař nebo si ho může vyžádat sám nemocný a jeho blízcí.

O přijetí do hospice rozhoduje komise, v naléhavých případech lékař, na základě písemné žádosti, jejíž součástí je informovaný souhlas klienta, a zdravotního záznamu.

Sociální lůžka

Pro osoby, jejichž zdravotní stav již nevyžaduje hospitalizaci v nemocnici,

ale je takový, že neumožňuje pobyt v domácím prostředí ani za pomoci rodiny a agentur domácí péče.

K pobytu jsou přijímáni zpravidla senioři se III. a IV. stupněm závislosti na pomoci jiné osoby, kteří jsou převážně ležící nebo chodící s dopomocí jiných osob.

Pobyt je omezen na dobu několika měsíců.

Odlehčovací služba

Je určena rodinám, které se dlouhodobě starají o člověka závislého na péči jiné osoby.

Důvodem může být potřeba odpočinku, rekreace, léčebný pobyt pečující osoby, úprava bydlení apod.

Je též určena osobám, které čekají na umístění v domově pro seniory a rodina není schopna plně zajistit jejich celodenní péči.

Pobyt je časově omezen na dobu několika týdnů.

Žádosti

Pro všechny typy poskytované péče jsou k dispozici na stránkách www.citadela.cz, případně u sociálních pracovníků v hospici.

Ceník

Hospicová paliativní péče

Zdravotní pojišťovna pacienta hraď ubytování, stravu, ošetřovatelskou a zdravotní péči.

Klient platí za služby nezdravotního charakteru 180 Kč denně (maximálně 5 580 Kč za měsíc).

Sociální lůžka

Klient platí za jeden den pobytu:

Za celodenní stravu 130 Kč

Ubytování na dvoulůžkovém pokoji 150 Kč

Za ošetřovatelskou péči je vybírána úhrada ve výši příspěvku na péči v přiznané výši.

Odlehčovací služba

Klient platí za jeden den pobytu:

Za celodenní stravu 130 Kč

Ubytování na dvoulůžkovém pokoji 150 Kč

Za ošetřovatelskou péči je vybírána úhrada dle rozsahu skutečně poskytnuté péče, maximálně do výše přiznaného příspěvku na péči.

V případě, že by klientovi po úhradě pobytu a stravy nezůstalo z jeho příjmu k dispozici alespoň 15% kapesného, je úhrada snížena a rozdíl může doplatit osoba blízká.

Úhrady za sociální služby jsou stanoveny vyhláškou č. 505/2006 Sb. pro všechny poskytovatele podle stejných pravidel. Ze zdravotního pojištění je hrazena zdravotní a ošetřovatelská péče.

Kontakty

Diakonie ČCE – hospic Citadela, Žerotínova 1421, 757 01 Valašské Meziříčí, telefon: 571 629 084 recepce, 571 629 086 soc. prac., fax: 571 629 085, mobil: 605 518 212.

E-mail: hospic@citadela.cz, socialni@citadela.cz, web: www.citadela.cz, další informace www.hospice.cz, www.umirani.cz, www.asociacehospicu.cz, č.ú. 94 255 638 0247/0100

Poskytování informací: Pondělí – pátek 8:00 – 16:30 hodin.

Bohoslužby v katolickém kostele v Liptále v období vánoc 2008 a na Nový rok 2009

Den	Datum	Svátek	Začátek hodina
Středa	24. 12. 2008	Štědrý den	20.00
čtvrtek	25. 12. 2008	Narození Páně	08.50
pátek	26. 12. 2008	Štěpán	08.50
neděle	28. 12. 2008	Svatá Rodina	08.50
středa	31. 12. 2008	Silvestr	16.00
čtvrtek	01. 01. 2009	Nový rok	08.50

Tříkrálová sbírka 2009

Tříkrálová sbírka pro rok 2009 proběhne v naší obci v sobotu 10. ledna 2009. Tak jako v lednu 2008 budou obcí procházet skupinky koledníků. V každé skupince bude vždy jeden dospělý člověk - pověřený Charitou Vsetín - s průkazkou, které opravňuje ke koledování. Prosíme, aby jste přijali koledníky opět laskavě jako posly pokoje a jménem lidí v nouzi. Předem děkujeme za vaše otevřené srdce a štědrost. P. Petr Wnuk, farář

Ze základní školy Liptál

Prání k Vánocům

Malí i velcí ze základní školy přejí všem rodičům, příbuzným a našim příznivcům Vánoce plné pohody, radosti a spokojenosti. Děti jsou pro nás i pro Vás tím nejdůležitějším. Proto Vám

také přejeme, abyste příští rok se svými dětmi prožívali ve vzájemné shodě, porozumění, abychom společným působením školy a rodiny dokázali usměrňovat vývoj dítěte se zřetelem k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Za všechny Věra Halová

Co jsme v naší škole stačili od září udělat nového?

- většina školy krásně vymalovaná
- odpočinkové koutky a zábavné aktivity na chodbách
- obnovené webové stránky www.zasliptal.cz
- sběrné nádoby na odpad /tetra pack, papír, plasty, drobné elektro, baterie/
- nové divadelní představení Betlém
- navázání spolupráce s Tureckem a Itálií
- odeslány dopisy do holandského Beilenu /v létě připravujeme výměnný tábor/
- pokus o navázání vztahů s vesničkou Shonbach /Rakousko/
- úspěšný Vánoční jarmark /finanční zisk asi 8 000,- Kč/

Věra Halová

Poděkování maminkám

Děti i učitelé ze školy děkují ještě jednou všem maminkám, které přispěly do vánočního prodejního stánku, který byl otevřen u příležitosti jarmarku. Jsme jim vděční, že si našly čas a svými „uměleckými díly“ přispěly k úspěchu této akce. Přejme jim, aby je jejich ochota pomáhat dětem a tím i škole neopouštěla. Zároveň jim přejí, aby Vánoce pro ně byly časem pohody, odpočinku a radosti.

Za všechny Věra Halová

Cvičení rodičů s dětmi

Pod vedením H. Řehánkové opět začíná.

Kdy: každý pátek od 9. ledna 2009 od 16 hodin. **Kde:** v tělocvičně ZŠ Liptál (vchod od hřiště)

Mikulášské posezení se seniory

Předvánoční beseda s liptálskými důchodci se uskutečnila 6. 12. 2008 v KZ při OU v Liptále. Zúčastnilo se jí asi 90 našich spoluobčanů, mladších i starších důchodců, kteří přišli zavzpomínat a pobesedovat se známými.

V programu vystoupili starší žáci ZŠ, kteří pod vedením ředitelky Věry Halové nacvičili vánoční hru se zpěvy Betlém.

Kromě zábavného pojetí hry, kterou žáci předvedli, jsme měli možnost slyšet i tradiční vánoční koledy.

Nechyběl pozdrav starosty Miroslava Vaculíka, který krátce seznámil přítomné s děním v obci. Pobesedovat s občany přišla i místostarostka Věra Dostálová.

Celé odpoledne nám zpestřila skupina 1 +1. Manželé Vráblíkoví nám příjemně hráli a zpívali k poslechu i k tanci.

V podvečer přijela ke kulturnímu zařízení již 9. Mikulášská jízda na voze s koňským spřežením pana Pavla Valcháře. Mikuláš s hrůzostrašnými čerty a překrásnými anděly nás rovněž pobavili a rozesmáli.

Poděkování patří cerečkám z kuchyně při ZŠ, které každoročně připravují bohaté občerstvení, ale i všem ostatním členům komise, kteří se vždy obětavě podílejí na přípravě a uskutečnění této akce.

Na závěr bych ráda za celou komisi pro občanské záležitosti popřála všem našim spoluobčanům krásné a spokojené vánoční svátky, hodně zdraví, štěstí a vzájemného porozumění v novém roce 2009.

Mgr. Marie Machalová

Z mateřské školy Liptál

Lucerničková slavnost

Uspořádali jsme ji v úterý 11. listopadu na oslavu svátku svatého Martina. Rodiče připravili s dětmi „dobrotu“ pro zvířátka a s rozsvícenými lucerničkami jsme se v podvečer vydali označenou cestou k lesu.

Při společném povídání o přicházející zimě a přípravě přírody na ni jsme došli až na kopec k lesu, kde nás u ohníčku čekal sám svatý Martin. Vyprávěl nám o zimním strádání lesních zvířátek, byl rád, že na ně myslíme a neseme jim zásoby. Za to, a za písničku nám daroval dobrá jablíčka. Ještě jsme společně kouzelným říkadlem a papírovými klíči „zamkli“ les a vydali se na zpáteční cestu.

Adventní slavnost

Na oslavu začátku adventu jsme 2. prosince odpoledne uspořádali slavnost. V každé třídě byla připravena adventní spirála z chvojí a po poslechu „pohádky“ o putování Marie a Josefa do Betléma se děti vydaly cestičkou pro své světýlko. Donesly ho pak rodičům, aby ukázaly, že jsou jejich světlem naděje.

Na závěr si v tělocvičně na připravených stolech mohli společně vyrobit vánoční ozdoby, voňavou svíčku nebo „vánoční kouli“.

Mikuláš

V pátek 5. prosince přišel do školky Mikuláš. Tentokrát však nebyl sám!!! Přišel i čert a anděl a donesli pro všechny hodné děti dárečky. Nejdříve jsme nechtěli čerta do školky pustit, ale tentokrát to byl nějaký moc hodný čert a hodné děti se ho vůbec nebály. Jen někteří zlobivější chlapeci museli slíbit, že se polepší a slib zpečetit přeskokem čertovské metly.

Na rozloučenou jsme „svaté trojici“ zazpívali a poděkovali za nadílku.

Adventní koncert

Stalo se tradicí, že se spolu s rodiči zapojujeme do programu adventního koncertu v kostele. Připomněli jsme si několik pranostik, a zazpívali zimní i vánoční písně doplněné hrou na rytmické nástroje nebo ořechové skořápky. Působivá byla i hra nejmenších na flétničky nebo doprovod na flétnu a dvoje housle. Děkujeme všem rodičům, kteří se zapojili do zpěvu i hry a také flétnistce Nikolce Kováčové.

Tvořivé dílny

Také jsme se již dvakrát sešli s rodiči na tvořivých dílnách. Pod vedením paní učitelky Klimkové vytvořily maminky krajkové perníčky a pod vedením paní Řádkové poskládaly krásné vánoční svíčky.

K nadcházejícím svátkům přejeme Vám všem „Veselé vánoce“ prožité v kruhu blízkých a hlavně spolu se svými dětmi.

Do nového roku pak hodně zdraví, štěstí a úspěchů.

Za všechny zaměstnance Mateřské školy v Liptále.

Krausová Eva

Vánoční

Už se těším andílku, na vánoční nadílku.

Chci být hodný moc a moc,

vydržím to do vánoc.

A potom zas malinko

začnu zlobit, maminko.

Každý strom na naší planetě má svoji duši

Valašské Klobouky, Liptál - Co do výšky mu příroda moc nenadělala, do rukou mu ale vložila sílu a cit, díky nimž dokáže vsochat z kmenů stromů překrásné obrazy. Řeč je o uměleckém řezbáři a sochaři Zdeňku Matyášovi z Valašských Klobouk.

Matyáš chce dílo dokončit letos na podzim.

Od roku 1974 se ve své výtvarné tvorbě věnuje figurální plastice, reliéfům a drobným plastikám s lidovým námětem. V jeho dílech, které jsou zastoupeny v soukromých sbírkách v Evropě, Kanadě i USA, převládá humor a satira. Již dva roky dojíždí do blízkého Liptálu na Vsetínsku, kde téměř denně pracuje na kmenu staré lípy.

Jaká byla vaše cesta ke dřevu a k sochařině?

Všechno to byla velká náhoda. Koncem šedesátých let jsem chtěl jít na uměleckou průmyslovku. Můj otec ale vlastnil nějaké pozemky a tak nějak se počítalo s tím, že budu jeho nástupcem na rodinném gruntu. Já jsem samozřejmě nechtěl. Všemohžně jsem unikal, ale nevyšlo mi to. No a tak jsem na výtvarno zanevřel.

Kdy ta nevraživost pominula?

Až na vojně jsem chytl tužku znovu do ruky. Když jsem se vrátil, nějak jsem nevěděl, kam se vrátit. Otec byl kolář a v té době vyráběl nějaké čertovy hlavy pro partu lidí ze Štítné. A zůstal mu jeden špalek. Když jsem jednou sledoval nějaký pořad v televizi, ukazovali tam ženskou, která dělala reliéfy. Takové pokřivené tváře. Řekl jsem si: kurník, to bych mohl zvládnout. Tak jsem ten poslední špalek rozřízl a udělal jsem z něho avarského šikmookého nájezdníka.

Takže první dílo byl nájezdník?

No jo. Dodnes ho mám. Jsou na něm krásně vidět stopy po tupém dláti. Byl jsem moc rád, že jsem něco vytvořil. Víte, člověka to chytne a ani se nenaděje a má úvazek na celý život (smích).

Z původní profese zemědělce jste se tedy stal výtvarníkem.

Ale vůbec ne! Já jsem se nakonec tomu polí vyhnul a dělal jsem spoustu různých povolání. Pracoval jsem v ces-

tovním ruchu, dělal jsem těžebního dělníka, pak jsem se přesunul do kotelny, k zedníkům. No jako Ferda Mravenec (smích).

Ale žádnou uměleckou školu vystudovanou nemáte.

To máte pravdu. Paradoxem je, že nemám školu a připravuju studenty ze Střední umělecké školy v Luhačovicích k maturitám (smích). Pokaždé těm mladým říkám: hoši, buďte rádi, že vám někdo poradí, protože mně neporadil nikdo! V té době nebylo na Kloboucku žádného řezbáře. O pár let později se ke mně přidal ještě Olda Unar z Poteče. V roce 1977 byla v Kloboukách výstava různých uměleckých žánrů, mimo jiné i řezbařiny a já jsem získal první místo. Což bylo takové povzbuzující.

Co bylo dál?

Od devadesátého roku jsem na volné noze. Dostal jsem tehdy velkou zakázku z Dobrušky. Jednalo se o křížovou cestu. Začal jsem ještě za totality a celé dílo jsem dodělal v dvaadvadesátém roce.

Netušila jsem, že je to běh na tak dlouhou trať.

To máte tak. Když člověk nemá praxi, musí si všechno vymodelovat do hlíny. Pak jsem to tečkovací technikou přenášel na dřevo, no makačka! Pro řezbáře je to nezajímavá práce. Ale je to dobrá škola. Těm mladým vždycky říkám, že jako první se musí naučit dělat portréty. Víte, řezbář může být výborný, ale jak nezvládne ksicht, je to špatné.

Takový svatý, který se tváří... (dlouhé přemýšlení)

Nesvatě?

(Smích) Přesně tak! Nesvatě. Prostě vystihnout výraz je nezbytně nutné. Bez toho dílo ztrácí smysl.

S jakým dřevem pracujete nejraději?

Je to rozhodně lípa. Ale taky dělám z ořechu, z trnky, dubu. Je to různé. Třeba konkrétně ořešák má překrásnou barvu. To ani nemusíte ničím napouštět.

Dá se řezbářstvím v dnešní době uživit?

Já jsem jediný z klobouckých výtvarníků, který se živí jen kumštem. Ostatní mají ještě nějaký vedlejší zdroj příjmů. Začátky byly trochu krutější. V dvaadvadesátém jsem skončil s křížovou cestou. Najednou nebylo práce, peníze došly... Nebylo to lehké. Tak jsem se vrhnul na takové drobnosti, jako jsou zvířátka, pišt'alky a tak. S tím jsem začal jezdit po celé republice, a aniž bych si toho nějak všiml, tak časem se z toho stal hlavní zdroj příjmů. Asi po šesti letech jsem si řekl: hochu, pozor, pozor. Aby ti nezakrněl mozek! Takže jsem se vrátil zpátky k velkým projektům a ty drobnosti mi zabírají asi pětadvacet procent.

Máte nějaké své dílo, na které jste zvlášť hrdý?

To se nedá říct. To máte jako s děčkama. Ke každému máte vztah. Dílo u vás nesmí dlouho zůstat, protože pak hrozí, že k tomu získáte citovou vazbu a už to neprodáte. Nejlepší je, když

něco dodělám a na druhý den si pro to zákazník přijede. Můj kamarád sochař říká: já vysekám do kamene ženskou a hned se do ní zamiluju. Přesně tak to máte i u dřeva.

Pojďme se chvilku bavit konkrétně o zakázce, na které teď pracujete v Liptále. Jak jste se k ní dostal?

Bylo to tak trošku po haluzi. Ale musím to vzít od začátku. V ulici máte takovou partu. Vždycky koupíme bečku, posedíme, popijeme. Jeden z kamarádů se jmenuje Vaculčík a starosta Liptálu je Vaculík. A já mu volám: Laďo, přijed', bude bečka! A on na to: tady je starosta Vaculík. Přijed' ty, mám pro tebe zakázku.

Ale určitě by zavolal, i kdyby nedošlo k tomuto přehmatu v seznamu, ne?

Víte, že nevím? Takto jsem mu skočil do rany a už to bylo. Takže trošku náhoda.

Jaký je námět díla?

Chtěli by z toho mít Strom života. Obrazy jsou z veškerého dění na dědině. Začíná to kolébkou, lidi tady uvidí čepení nevěsty, děcka, jak jdou do školy, muzikanty před kostelem, žně a úplně nahoře bude stará žena, která se bude sklánět nad hrobem. Obrazů bude šestnáct. K tomu ještě kráva úplně dole, která vznikla náhodou.

Náhodou?

Na kmeni byly takové hrče, které jsem nemohl urážnout, protože to dřevo bylo pod kůrou už černé. Měl jsem tady ogaru a ten říkal, že v tom vidí hlavu krávy. Když jsem se na kmen zadíval, tak jsem uviděl nejenom hlavu, ale krá-

vu celou. A domorodci jsou z ní nadšení. Jen všichni říkají, že měla být otočená zadkem k obecnímu úřadu (smích). Tady jsou opravdu výborní lidi.

Je neskutečné, jak jsou postavičky vypracované do nejmenších detailů. To musí být strašně titěrná práce, ne?

Máte pravdu. A taky hodně fyzicky náročná. Mohl bych to dělat na ležáka doma, ale při práci potřebuju vrchní světlo. Taky by se mohlo stát, že až bychom kmen postavili, byli bychom všichni překvapení, jak to příšerně vypadá. Je to hra světla a stínů. Takže radši taky tvrdnu na lešení.

Který z těch obrazů, které jste doposud na kmen vyřezal, byl nejnáročnější?

Určitě muzikanti. Ti mi dali nejvíc zabrat, protože tam máte čtyři postavy a všechny mají hudební nástroj. Docela jsem se nasmál, když jsem dělal klarinetistu. Původně tam měl být houslista. Přišel jeden pán a říká: já bych tam viděl klarinetistu. Dám na to pět litrů slivovice. Já říkám: kurník šopa, to by tam šlo. No, abych to zkrátil. Klarinetista tam je, ale slivovici jsem do dneška neviděl (smích).

Na Strom života jste dřevo dostal od obce. Kde sháníte materiál, když chcete vytvořit něco sám?

U nás jsou hodní lidi. Spoustu jich chodí a nabízí mi stromy. Většinou jsou to lípy, které stojí u chalup. Je to náš národní strom, ale lidi se k nim dřív chovali strašně macešsky. Jednou jsem takhle dostal strom, ořezávali jsme ho vysokozdvížnou plošinou. Zůstal tři metry vysoký klád, šedesát centimetrů

v průměru. Já jsem si řekl: to bude chuťovka, podříznu si ho. Řežu, řežu a najednou hnědé piliny. A bylo zle. Bylo jasné, že středem je shnilý. Když jsem ho chtěl rozpůlit, tak začaly lítat jiskry. Vytáhl jsem deset velkých hřebíků a další v něm ještě zůstaly.

Něco mi uniká. Proč lidi vrážejí do stromů hřebíky?

To máte různé. Buď udělají rodiče děckám stupačky, nebo tam dají hambahálek na pověšení. Prostě chtějí ten strom využít.

Ve spodní části kmene tady v Liptálu máte vyrytý letopočet 2006. Kdy plánujete dokončení?

Měl bych skončit koncem listopadu, ale doufám, že to stihnu do konce října. Pak už bude zima a nebude se dát dělat.

Ještě poslední otázka k tomuto projektu. Narazil jste na nějaký zádrhel, na kterém jste se zasekl?

Ani ne. Všechno to přišlo nějak samovolně. Když se lidi ptají, jestli je problém udělat reliéf, já říkám, že není. Všechno zbytečně odsekáte a vyjde vám, co chcete. Co si namaluju, to si vyřežu. Ale víte, jaký mám problém? Občas mě bolí ruce, záda a to se pak blbě dělá. Ale dneska mám domluvenou masérku, tak zas mi bude hej (smích).

Jaký vztah má řezbář ke dřevu? Považujete strom za živý organismus?

Určitě. Každý strom má duši. A hřeje. Kámen, železo i hlína jsou pro kumšt fajn, ale dřevo je dřevo (úsměv).

Silvie Pospíšilová, Zlínský deník

Liptál získal Evropskou cenu

Významného ocenění na mezinárodní půdě se dostalo Liptálu. Téměř dvoutisícová obec po předloňském triumfu v republikovém klání Vesnice roku dosáhla letos i na Evropskou cenu obnovy vesnice. Do holandského Koudumu pro ni z Liptálu vyjel zájezd místních občanů.

Akci organizuje od roku 1990 Evropská iniciativa pro rozvoj venkova a obnovu vesnice (ARGE). Vyhlášení se koná jednou za dva roky, smyslem klání je ocenit iniciativu obcí při jejich rozvoji a organizaci každodenního života. Vedle vnějšího vzhladu komise hodnotí především „vnitřní“ kvality. „Otázky

architektury, rozvoje osídlení, ekologie a zásobování energiemi hrají stejnou roli jako sociální zařízení, kulturní iniciativy a snahy o hospodářský rozvoj. Podstatná je přítomnost nejen vlastní aktivity úřadů, ale i zapojení občanů,“ uvádějí v propozicích organizátoři soutěže.

Mezi devětadvaceti obcemi, které se letos klání zúčastnily, figuroval i Liptál, jenž se stal před dvěma lety vesnicí roku v České republice. Na absolutní vrchol tentokrát sice nedosáhl, přesto jeho zástupci odjízďeli z holandského města Koudum, kde s vyhlášení před pár dny odehrálo, velmi spokojeni. Získali

totiž Evropskou cenu obnovy vesnice za zvláštní výsledky v několika oblastech rozvoje obce.

Na slavnostní ceremoniál vyrazil z Liptálu zájezd místních občanů. Připraven byl pro ně nejen oficiální program, ale i řada zajímavých prohlídek, včetně vyjížďky lodí v Amsterdamu. „S udělenou cenou není spjata žádná finanční prémie. Liptál však díky tomuto ocenění získá své jméno v zahraničí. Je to pro nás velká čest a věřím, že to tak berou i občané naší obce. Vždyť i oni sami na tom mají obrovský podíl. Chtěl bych tímto všem poděkovat.“ řekl nám starosta Liptálu a šéf výpravy do Holandska Miroslav Vaculík. (jk)

Jalovec, 4. listopadu 2008-12-12

Vody života, sucho a voda pro život

Dokud tvé studny nevschly, nikdy se nedozvíš, jakou hodnotu má voda.

Staré francouzské přísloví je inspirací Luterskému světovému svazu. Ten věnuje v poslední době značnou pozornost problematice pitné vody a jejích zdrojů. Otázky dosažitelnosti a privatizace vody, její zneužívání i plýtvání považují jeho členské církve za dlouhodobou prioritu. OSN ostatně vyhlásila dekádu 2005 až 2015 mezinárodním desetiletím Voda pro život, ve snaze zvrátit nepříznivé tendence v hospodaření s vodou.

Luterský světový svaz zdůrazňuje, že voda je Božím darem, nezbytnou podmínkou života a základním lidským právem. Jako prostředek zachování života má voda v mnoha náboženstvích a kulturách také symbolickou hodnotu. V Bibli se jako symbol života objevuje na různých místech od knihy Genesis až po Zjevení a je tak vnímána nejen jako živý nezbytný pro fyzický život, ale symbolizuje zdroj života duchovního.

Miliarda žíznivých

Voda se tedy nemůže stát komoditou, z níž lze profitovat, nebo luxusním zbožím, které si nelze dovolit. Globální čísla o vodě ukazují, že lidstvo brzy dosáhne stavu, kdy se z vody stane strategická nedostatková surovina. Na následky požití kontaminované vody umírá ročně pět milionů lidí a kvůli kontrole vodních zdrojů se již dnes vedou válečné konflikty. Ačkoliv se Zemi říká Modrá

planeta, protože 70 procent jejího povrchu pokrývá voda, pitné vody není nazbyt. Devadesát sedm procent vody se nachází v oceánech a pouhá tři procenta z celkového objemu tvoří voda sladkovodní, přičemž jediné procento z tohoto množství je voda pitná. I toto relativně malé množství by ale mohlo stačit pro všechny obyvatele Země. Podle OSN je denní dávka vody na jednoho člověka minimálně 50 litrů, a to na pití, praní, vaření a hygienu či sanitární účely. O to tragičtější je skutečnost, že celá miliarda lidí trpí nedostatkem pitné vody.

Luteráni bojují

za dostupnost vody

Luterský světový svaz se snaží do globální situace vnést nový impuls tím, že nově definuje roli církve při zajišťování dostupnosti vody pro celé stvoření.

V praxi si uplatňování těchto principů vyzkoušeli norští luteráni, kteří ostře protestovali proti výstavbě továrny Coca-cola u jihoindické vesnice Plačimáda. Podle oficiální verze měli na vzniku provozovny získat zejména příslušníci nejchudší kasty Nedotknutelných. Coca-cola ale navrhla pro své potřeby 30 nových studní, z oblasti zcela odvedla vodu, a život místní komunity se octl v troskách. Lidé museli pro pitnou vodu do 2,5 kilometrů vzdálené vesnice. Zástupci Norské církevní pomoci (NCA) zahájili rozsáhlé lobování, cestovali opakovaně do Atlanty, kde má firma své ústředí.

Když to nepomáhalo, vyzvali před třemi lety k bojkotu Coca-coly v Norsku. Prodej dramaticky poklesl, a společnost byla donucena svou indickou provozovnu uzavřít. Vesnice se tak vrátila aspoň z části k životu, ale na odškodné dosud čeká marně.

Dalším projektem luteránů byla záchrana keňské vesničky Ndego, ležící u hranice s Tanzánií. Tamní obyvatelé, většinou ženy, museli denně chodit pěšky šest hodin tam a zpět pro vodu. Na 800 rodin dostalo nový vodovod, přivádějící vodu z hor, a život ve vesnici se rázem změnil. Zlepšila se hygiena, kvalita potravin, zdravý a časově podmínky vesničanů, a to všechno má i ekonomické důsledky. Vesničané si nyní libují, že zatímco dříve museli bydlet ve stanech z humanitární pomoci OSN, dnes si mohou dovolit domy z cihel.

Z perspektivy těch, kdo žijí ve šťastnější části světa a nedostatkem vody netrpí, bychom se možná mohli podívat, jak „málo“ někdy stačí – aby se lidem vedlo lépe – pouze voda. Ovšem toto „málo“ je pro mnohé méně šťastnější obyvatele země nesmírnou vzácností. **Může nás možná až zamrazit, když si uvědomíme, že ve většině domácností v České republice se pitnou vodou splachuje.**

Český bratr 2008

Zpracovala: Magda Matulíková

Z BESKYD MIZÍ VZÁCNÉ TISY, V PODHŮŘÍ JICH ZBYLO DVACET

Valašskomeziříčští ochránci přírody zachraňují v těchto dnech vzácné tisové červené. V rámci akce nasbírali tři desítky semenáčků tohoto stromu, po letech, až stromy zesílí, je vrátí zpět do volné přírody.

V současné době roste v Beskydech a jejich podhůří jen 20 těchto vzácných dřevin, z toho jen několik ve stáří 200 let považují ekologové za původní. Zbytek jsou kultivary dovezené z jiných regionů. Sběrem semenáčků se ochránci snaží zachovat původní genofond stromu.

Podle ekologa Milana Orálka mo-

hou za kritický úbytek tisíc hlavně předci. „Tisové dřevo bylo velmi ceněné pro svou odolnost vůči vodě i žáru. Vyráběly se z něj nádoby na vodu i sklářské formy,“ řekl. Tis je s výjimkou dužinatých plodů celý jedovatý, někdy se třeba používal k vyvolání porodu. Pastevci tisové porosty ničili, protože krávy, které se zde pásly, neměly chutné mléko.

Některé semenáčky pocházejí od tisíců rostoucích v zahrádkách na území Valašského Meziříčí, nejstarší strom roste v místní části Hrachovec, jeho stáří se odhaduje na 260 let. „Nejstarší

v našem regionu je ovšem tis v Zubří, který je zhruba o 150 let starší,“ upřesnil Orálek.

O vyřazení semenáčků se starají pracovníci ovocné školky Podhoří v Lipníku nad Bečvou, případně v lesnické škole v Hranicích. Jakmile dorostou a zesílí, vracejí je ochránci zpět do volné přírody na vhodná lesní stanoviště. Přírodní tis je chráněn zákonem jako rostlinný druh. Roste pomalu a na obvodu ročně přibude jeden milimetr.

(MFD – 14.04.2008, ČTK)

Jeden takový vzácný strom máme i v katastru obce Liptál (Hluboké).

Informační centrum obce Liptál přestěhováno

Od 5. ledna 2009 je informační centrum přestěhováno přímo do budovy obecního úřadu, přízemí

- boční vchod od komunikace z Pustého. Otevírací doba zůstává stejná: pondělí, středa 8-12 hodin a 13-16 hodin.

Jaseňané vyzývají: pište Syrákov pouze s ypsilonem

Odborníci i obyvatelé se přiklánějí k verzi, že název kopce je odvozen od slova sýr.

Vlnu emocí vzbuzuje u občanů Jasenné každá zmínka o kopci Syrákov, psaná s měkkým i. Historicky dokladují, že správná je verze s ypsilonem. Původ názvu odvozují od chovu ovcí a výroby sýra. Syrákov s měkkým i se prý začal častěji vyskytovat teprve pár let zpátky až díky aktivitě nového majitele hotelu na vrcholu kopce.

„Název Syrákov se vztahuje ke zhruba padesátihektarovému pozemku v majetku Singulární společnosti Syrákov v Jasenné. Syrákov je zde vždy uváděn s ypsilonem, už při zápisu ve vkladní knížce z roku 1914 nebo třeba z roku 1940,“ vysvětlil pamětník z Jasenné Karel Hejtmánek. Takže verze s měkkým i je podle něj reklamní tah majitele stejnojmenného ubytovacího zařízení v lokalitě. „Několik metrů od hotelu je přitom turistická mapa Valaška a na ní je Syrákov,“ upozorňuje navíc s tím, že předchůdce dnešního hotelu ze sedmdesátých let se psal také s ypsilonem.

Majitel hotelu:

Název měnit nebudeme

Majitel hotelu Sirákov Radek Štarha však hájí svou verzi s měkkým i. „Dospěli jsme k tomu, že je odvozený od slova osiřelý, ve smyslu osamocený kopec, a nikoli sychravý nebo sýr,“ vysvětlil. „Pokud jsou obyvatelé zvyklí psát s ypsilonem, mně to nevádí, ale my budeme dále používat s měkkým i. Máme tak všechny propagační materiály a bylo by nákladné to měnit,“ uvedl s tím, že i on pátral po původu názvu, protože psaní bylo proměnlivé.

Také současný kronikář obce Jasenné Pavel Sovička odkazuje k historickému názvu Syrákov i jeho původu. „Bývalý kronikář Jan Macek studoval kartografii ve Vídni a vytvořil katastrální mapu Jasenné s původními názvy,“ řekl. U některých názvů přidal i vysvětlení. „Syrákov odvozuje od slova sýr, protože lokalita sloužila jako pastvina k chovu ovcí. Tuto teorii podporuje i další místní název Syrčena, kde měla stát koliba na výrobu sýra,“ popisuje Sovička.

Podle něj verze s měkkým i mohla v minulosti vzniknout

ze špatného přepisu. K tom se přidává i starosta Jasenné Pavel Machovský. „Dříve byla úředním jazykem němčina a v ní se ypsilon nevyskytuje. Nyní se od roku 2004 užívá Sirákov z iniciativy majitele tamního hotelu,“ uvedl.

Zeměměřiči:

I do map patří pouze ypsilon

Platí to i pro mapy. „Tvar Syrákov máme od roku 2005 uložen v databázi jako standardizovaný, tedy platný pro státem vydávané mapy středních měřítek,“ informoval tajemník Návoslovné komise Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního v Praze Pavel Boháč. A doporučil, že by se tak měl používat i v jiných prostředcích masové komunikace.

Poradna:

Řiďte se historickými pravidly

Pracovník jazykové poradny Ústavu pro jazyk český Martin Beneš uvedl, že pravidla českého pravopisu se vyjadřují jen k běžně rozšířeným slovům, místní jména jsou specifická. Zároveň je třeba se řídit historickými pravidly.

„To, že si někdo pojmenoval hotel Sirákov, je jeho věc. Ale měl by se vztahovat jen k tomuto zařízení a v názvu kopce respektovat historii,“ vysvětlil.

Dohledat, jak se v historických dokumentech označení psalo, může pomoci Památník národního písemnictví v Praze. Ani archivárka jeho literárního archivu Danuše Hrazdírová však verzi s měkkým i nepotvrdila. „Pátrala jsem po výskytu tohoto jména, ale všude jsem nacházela jen ypsilon. I v historických materiálech,“ sdělila.

Stanoviska odborníků vyhovují i většině obyvatel Jasenné. „Uspořádali jsme na toto téma písemnou anketu mezi místními občany. Dali jsme do ní souvztažnost názvu ke slovům syrový ve smyslu nečasů a výroby sýra, ale také sírový od pramenů sírné vody a osiřelý,“ popsala ředitelka ZŠ v Jasenné Iva Mynářová.

Dodala, že z celkového počtu 180 lístků se vrátilo 143 a z nich jen sedmáct hlasů bylo pro Sirákov.

Zlínský deník, únor 2008

Stavební realizace projektu „ZŠ Liptál zateplení fasády a výměna oken“ byla ukončena

Koncem měsíce října 2008 byla ukončena stavební část projektu „ZŠ Liptál – zateplení fasády a výměna oken“.

Stavební práce na budově základní školy započaly v červenci 2008 a vedly k realizaci úspor energie budovy a také ke snížení emisí. Stavební část projektu zahrnovala zateplení neprůsvitného obvodového pláště budovy kontaktním zateplovacím systémem, zateplení stropu nad posledním užitným podlažím

učebnového a dílenského pavilonu a tělocvičny. Součástí projektu byla také výměna dřevěných a ocelových původních otvorových výplní za energeticky úsporná okna a dveře.

Obec Liptál byla úspěšná při podání žádosti o dotaci z Operačního programu Životní prostředí v rámci podoblasti podpory 3.2.1 Realizace úspor energie. Celkové náklady projektu dosáhly výše 8.454.000 Kč, výše poskytnuté pod-

pory z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj a z prostředků Státního fondu životního prostředí ČR činí 6.255.000 Kč. Zbývající náklady ve výši 2.199.000 Kč budou hrazeny z vlastních zdrojů obce Liptál.

Tímto projektem naplnila obec Liptál další dlouhodobý záměr obce, o který usilovala již několik let. Obec bude nadále připravovat realizaci dalších projektových záměrů, které přispějí k vytváření příjemného prostředí pro obyvatele i návštěvníky obce.

Další informace k projektu vám poskytne p. Miroslav Vaculík, starosta obce Liptál.

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

Postřehy z letošního ročníku Vesnice roku

Tak jako loni, i letos jsem se jako člen celostátní hodnotitelské komise zúčastnil hodnocení všech krajských vítězů v rámci celé České republiky. Komise projela v prvním zářijovém týdnu všech 13 vítězných obcí. I když to bylo velmi náročné a mnohdy únavné, přesto to bylo velmi krásné a inspirující. Jako všichni ostatní jsme dostali spoustu materiálů o obcích a rovněž jsme si dělali poznámky. Každá obec se může pochlubit něčím jiným, v každé je něco, co není jinde. Na těchto dalších řádcích se nechci věnovat hodnocení, ale chci se s vámi podělit o některé zážitky nebo postřehy, které mne zaujaly. Protože se říká, že dobré příklady táhnou, dávám pouze k zamyšlení některé věci, které by mohly být pro nás inspirací. Myšlenky a nápady předkládám tak, jak jsem si je poznamenal, bez velkých slohových úprav.

Obec Lomnice, 1131 obyvatel, Karlovarský kraj

Do roku 1945 to byla německá vesnice, život v obci silně ovlivnila těžba uhlí. V obci pracuje pečovatelská služba, kterou provozuje obec. Zaměřuje se na pomoc starým občanům a matkám s nezletilými dětmi. Převážně jde do donášku nákupů a obědů, úklid, praní prádla a pedikúru. Na dopravní obslužnost doplácí 240.000,- Kč ročně (obec Liptál platí 70.000,- Kč). Při kulturních akcích se na práci podílejí všechny složky, rozdělí si úkoly a každý zajišťuje něco jiného. Veškeré práce si dělají sami (údržba zeleně, odklizení sněhu), do kostela chodí velmi málo lidí, zemědělství vesměs žádné, neboť důlní společnost Sokolovská uhelná rázně změnila tvář krajiny. V roce 2006 otevřeli novou knihovnu, která je otevřená 24 hodin týdně. Knihovna úzce spolupracuje se ZŠ a MŠ Lomnice, pořádá pro ně zábavné, naučné a výchovné akce. Pořádá také akce pro seniory a matky na mateřské dovolené.

Obec Mrákov, 1148 obyvatel, Plzeňský kraj

Základní škola má 150 žáků, je zde 20členný pedagogický sbor, je zde i školní Senát. Členové pedagogického sboru dělají všechno velmi ochotně, s chutí a většinou zdarma. Ve škole se koná pravidelně beseda žáků se starostou obce, kde děti diskutují o dění

v obci. Mají zde i spolek, který se stará o okrasné ptactvo.

Obec Malenice, 652 obyvatel, Jihočeský kraj

Privítání komise před obecním úřadem, postupně se procházelo celou obcí, předváděla se svatba nevěsty a komise navštívila kovářství, výrobu sedel z kůží, chalupu, kde se narodil Zdeněk Podskalský, hřbitov apod. Do akce bylo zapojeno cca 200 místních obyvatel. Obec nezapomíná ani na své nejstarší občany. Před 4 lety zde byla založena charita snažící se pomáhat nemocným a osamělým starším lidem. V současné době má 12 stálých klientů. Charita se skládá z ředitelky, vedoucí pečovatelské služby a velkého počtu dobrovolníků. V obci má své působení kamenická firma, je zde minitřnice, tesař, truhlář, sedlář, kovoobraběč, chovatel akvarijních ryb, autodopravci, kadeřnice, masérka, pedikérka, živnostníci ve stavebním a lesním hospodářství, střihání psů apod. V objektu původního mlýna je nově opravená funkční pila a malá vodní elektrárna. Pozornost je rovněž věnována prevenci v oblasti třídění a sběru odpadu. V případech, kdy dojde k nelegálnímu nakládání s odpady a je zjištěn původce, je s ním dojednan postup okamžité nápravy.

Obec Petrovice, 1379 obyvatel, Středočeský kraj

Obec spravuje 18 malých obcí, do všech rozváží obědy. Klub důchodců se schází 1x měsíčně. Je zde velká aktivita občanů, drobné akce se většinou realizují tak, že obec dodá materiál a občané nebo spolky práci. Tak se za méně peněz udělá větší kus práce. Výborně to funguje i v osadách, odkud přichází od občanů náměty, co je potřeba udělat na obecním majetku a jak na to. Díky aktivitě občanů a jejich zájmu o krásný vzhled obce se daří udržovat a rozvíjet zeleň v obci. Chce-li někdo porazit strom, musí vždy vysadit náhradní zeleň. Rovněž děti sázejí pravidelně na Den země nové stromy. Trochu si postěžovali, že je někdy těžké sehnat vedoucí pro mladé lidi, kteří by děti účelně a smysluplně vedli.

Obec Pikárec, 321 obyvatel, Kraj Vysočina

Privítání na vyletišti a potom pěšky

po vesnici, kde komisi postupně ukazovali společenský život v obci od ledna do prosince. Do akce byla zapojena snad polovina lidí, byla zde vidět velká aktivita i zájem o veškeré dění v obci. Obec má svého kameramana. Poplatek za odpady však činí 480,- Kč za občana a rok. Je velká tradice v pořádání různých společenských akcí, které bez přerušení přetrvávají po desetiletí, např. již 68x za sebou se pořádají slavnosti Hrkání, velikonoční slavnost, pálení čarodějnic, pouť a Mikuláš, dále jsou to akce: plesy, výlov rybníků, pohádkový les, stavění a kácení máje a rozsvěcování vánočního stromu. Děti mají své obecní zastupitelstvo a svou starostku.

Obec Vísky, 241 obyvatel, Jihomoravský kraj

Důležitou akcí v poslední době bylo vybudování přírodního kulturně-sportovního areálu v prostoru vytěženého lomu. Práce trvaly 4 roky a zapojili se do ní žáci místní školy, rodiče a zástupci neziskových organizací. V obci sídlí několik obchodních společností, je zde 25 živnostníků a několik registrovaných zemědělců. Starosta obce zve pravidelně všechny zastupitele, neziskové a podnikatelské subjekty na „Poradní sbor starosty obce“, kde dojednávají vzájemnou spolupráci a plán akcí. O zeleň v obci se starají odborníci ze specializovaných firem.

Obec Lidečko, 1847 obyvatel, Zlínský kraj

V obci byl v roce 1999 založen Společenský klub, který se schází pravidelně 1x za měsíc a je zde zastoupeno 16 složek. Společně se pak vytváří kulturní a společenské programy, složky si navzájem pomáhají a rovněž se všechny podílejí na jednotlivých akcích. Čímž je vždy zaručena i vysoká účast. Rovněž senioři se pravidelně scházejí a připravují pro sebe různé programy. Komise životního prostředí připravuje hodnocení květinové výzdoby, jak na veřejných, tak i soukromých objektech. Skauti jednou za rok čistí koryto a břehy řeky Senice. Ve škole v hodinách náboženství je více než devadesátiprocentní účast. Při opravě kostela, který stál 3,2 mil. Kč, bylo během měsíce vybráno od dobrovolných dárců 850.000,- Kč, další sbírka pak činila 550.000,- Kč.

Obec Bolatice, 4269 obyvatel, Moravskoslezský kraj

Tato obec se trochu liší od ostatních obcí, neboť více než 4000 obyvatel a rozpočet přes 60 mil. Kč ročně ji staví do role menšího města. Přesto zde žijí velmi aktivním životem. Téměř všichni občané obce se např. jedenkrát za týden pravidelně podílejí na úklidu veřejných komunikací (zametají chodníky, cesty, vytrhávají plevel u svých domků), členové spolků a organizací pomáhají bezplatně při údržbě obecních budov a přilehlých prostor, které využívají ke své činnosti. Dne Země se zúčastní v obci více než 300 občanů. V rámci zachování tradic v obci se obecnímu úřadu podařilo vybudovat v selské usedlosti skanzen lidových tradic, který mapuje život ve vesnici před 50 a více lety. Rozloučili se s komisí několika zajímavými citáty: „Pokud žije tradice, historie a kultura, žije národ.“, „Žít a nechat žít“, „Milovat a milován být“, „Dávat a dostávat“ a nakonec popřáli komisi štěstí, mír a Boží požehnání.

Obec Těšetice, 1253 obyvatel, Olomoucký kraj

Obec získala v roce 2007 oranžovou stuhu za spolupráci se zemědělskými subjekty. Jako jedna z mála obcí v okolí má již dokončeny Komplexní pozemkové úpravy (KPÚ). Hlavní důvod pro pořízení těchto úprav byly požadavky vlastníků, zpřístupnění pozemků, odvodnění, protierozní opatření, doplnění zeleně a zvýšení ekologické stability území. Obec s těmito úpravami započala v roce 1996, dokončeny byly v roce 2007. Celkové náklady na tuto akci byly 35 mil. Kč. V rámci tohoto opatření bylo vybudováno i biocentrum pro drobné živočichy a zvěř a bylo zde vysázeno 800 stromů. Dále se budovaly i biokoridory a meliorační nádrže. Hlavním přínosem KPÚ bylo pro nové vlastníky získání nabývacích titulů a oprávnění hospodařit na uvedených pozemcích. Obec pořádá na Silvestra společný ohňostroj, na který se skládá celá obec.

Obec Osík, 995 obyvatel, Pardubický kraj

Tato obec zaujala zejména krásným hřbitovem a novým golfovým hřištěm.

Obec Bukvice, 138 obyvatel, Královehradecký kraj

Malá, ale krásná obec. Razí heslo, že co si neudělají sami, to nemají. Tady jakoby se zdálo, že čím menší obec,

tím větší soudržnost lidí. Obec vlastní několik kronik. Jen od roku 2003 založili 3 kroniky a 3 pokračují z dřívější doby. Kroniky jsou historií každého dne. Mají obětavé lidi, kteří se o to starají. První kronika pokračuje od roku 1929, je o dění v obci za jednotlivé roky, co se v obci událo, jak pracuje zastupitelstvo, o počasí, kdo se narodil, nebo naopak s kým se rozloučili. Druhá kronika je popis jednotlivých čísel popisných, jejich proměny i osudy majitelů. Do třetí kroniky se zapisují veškeré kulturní a společenské akce. Mají rovněž namalovány všechny chaloupky a domky samostatně, chybí k tomu pouze texty. Od roku 2003 je jednou za rok vydávána Bukvická ročenka, v níž jsou sepsány události roku (investiční akce, dotace, kolik bylo investováno, kdo se narodil, kdo nás opustil), prostě je zmapováno veškeré dění za kalendářní rok. Každá akce se zaznamenává na videokameru a pořizují se fotografie. V obci založili tradici setkávání na 30. prosince každý rok.

Obec Poniklá, 1210 obyvatel, Liberecký kraj

Velmi bohatý společenský život, důchodci se schází jedenkrát za 14 dnů od října do března, dělají si sami program, dvakrát ročně zájezdy. Průměrná účast na setkání je 20-30 lidí. Chtějí být stále činnými a chtějí stále něco dělat pro obec. Červený kříž má 60 členů, většinou starších, vysazují květiny u pomníků, uklízejí čekárny, sbírají věci pro Diakonii v Úpici. Je zde i Svaz postižených civilizačními chorobami, dříve Svaz invalidů. Český svaz žen má 70 členů (dříve 140), rovněž se aktivně zapojují do života v obci. Zajímavé a veselé bylo i setkání s Krakonošem. V obci je ZD Krakonošův ranč, mají ekologickou

farmu, vyrábějí biomléko. Rovněž pořádají soutěž o nejkrásnější zahrádku.

Obec Horní Podluží, 759 obyvatel, Ústecký kraj

Pan starosta byl oceněn komisí jako osobnost letošního ročníku soutěže Vesnice roku. Dokázal např. svépomocí vybudovat v obci plynofikaci a velký podíl má i na budování lyžařského areálu. Raritou je zřejmě budování plynofikace obce, kterou snad jako jediní v republice zrealizovali bez státní dotace. Celoplošnou plynofikaci v obci vybudovali svépomocí se 7 Romů na veřejně prospěšné práce přes Pracovní úřad. Původní náklady tak snížili z 10 na 4 mil. Kč. Pan starosta si dále postěžoval, že všude jsou problémy, ve velkých městech i v malých obcích, ale u nich že jsou navíc problémy existenční. Naopak se ale pochlubil, že jsou u nich v obci malé partičky lidí, kteří sice nejsou nikde registrováni, ale scházejí se a vyvíjejí pro obec záslužnou činnost. Závěrem nám řekl veselou historku. Při plynofikaci obce zaměstnával několik Romů. Ti ráno přišli, vyfasovali náradí a dali se do práce. Odpoledne za nimi začaly přicházet jejich manželky a čekaly až skončí práci. Mnohdy žádaly pana starostu, aby už je pustil domů, že oni jsou potom moc nadělaní a večer že s nimi není žádná zábava. Pan starosta však trval na tom, že domů mohou jít až dodělají svou práci. Proto jim mnohdy nezbylo nic jiného, než si vzít lopaty a pomoci mužům jejich práci dokončit. Když byla plynofikace hotova, na rozlučku udělali na jednom místě kopec z hlíny, jakýsi symbolický hrob, kde umístili nápis: „Tady odpočívá starosta, který nás chtěl zedřít“.

Miroslav Vaculík, starosta

*Obec Bolatice, krajské vyhodnocení
Zleva: starosta obce Bolatice Herbert Pavera, uprostřed místopředseda vlády Jiří Čunek, vpravo starosta obce Liptál Miroslav Vaculík*

Zamyšlení

Vážení čtenáři,

protože zbylo v tomto čísle zpravodaje trochu místa a také proto, že v předvánoční čas bychom se mohli trochu zamyslet i nad jinými věcmi, předkládám Vám dva články, které mne zaujaly a které trochu nutí k zamyšlení.

V poslední době při avízovaném zdražování elektřiny některé sdělovací prostředky, ale i občané, spílají manažerům ČEZu, že za toto zdražování mohou vlastně oni a jejich neúměrně vysoké platy. Naopak, kdyby jejich platy nebo řečneme odměny byly daleko menší, tak by i cena elektřiny mohla být nižší a my občané bychom mohli být spokojeni. Ale je to skutečně

tak? Máme jim co závidět? Rozhodnutí nechám na Vás.

Ať už budete s těmito články souhlasit nebo nebudete, nenechte si kazit vánoční náladu a přijměte i ode mne klidné prožití svátků vánočních a hodně štěstí, zdraví a spokojenosti v nadcházejícím roce 2009.

Miroslav Vaculík, starosta

Proč беру miliony?

**Martin Roman, předseda představenstva ČEZ
Mladá fronta Dnes, 11.12.2008**

V roce 2004 jsem po dvou ředitelských zkušenostech ve velkých soukromých firmách dostal nabídku řídit ČEZ. Byla to tehdy společnost, která postupně zaváděla procesy standardní v mezinárodních firmách, a tak mě nepřekvapilo, že jeden z desítek papírů, které jsem při nástupu podepisoval, byla i účast v opčním programu.

Takové programy jsou ve velkých firmách kótovaných na burze naprosto běžné jako nástroj motivace zaměstnanců na zhodnocení společnosti. Byl jsem již tehdy po dvou velmi úspěšných restrukturalizacích v Jance a ve Škodě Plzeň slušně finančně zajištěný, a tak jsem opčními programy nepřikládal velkou důležitost. Cena akcií ČEZ se několik let pohybovala kolem 100 korun a nikoho nenapadlo, že by na jejich růstu mohl vydělat velké peníze. Opravdu jsem tehdy netušil, co mi opční program vynesou.

Netušil to asi nikdo. Vždyť opční program schválila v roce 2001 valná hromada za vlády Miloše Zemana. Nikdo z manažerů, kteří se ho dnes zúčastní, ještě nepracoval v ČEZ ve vrcholných funkcích. Jeho podmínky byly veřejně známé a nikdo si ho ani nevšímal. A nevšímal by si ho nejspíše dodnes, kdyby akcie ČEZ vyrostly o 10 procent. Generální ředitel by vydělal 7 milionů, a to by bylo všem jedno. Jenže akcie ČEZ vzrostly 10 x.

Největším vítězem byli samozřejmě akcionáři. Lidé, kteří si nechali akcie

ČEZ ještě z kuponové privatizace, měli z jedné kuponové knížky najednou místo 33 000 Kč téměř 400 000 Kč. ČEZ udělal během dvou let milionáře ze spousty malých investorů a miliardáře z několika velkých. Hodnota státního podílu vzrostla ze 40 miliard na 320 miliard korun. Na vrcholu v červnu 2008 představovala hodnota státního podílu 550 miliard korun.

Příběh úspěšné firmy

Stát letos prodal na burze necelých 5 procent svých akcií a vydělal na tom 34 miliard, které investoval do stavby silnic a dálnic. Přitom v roce 2000 nabízel celý svůj podíl francouzské EdF za 200 miliard, a té se to zdálo mnoho. Mimochodem, privatizace obdobného podniku, celých Slovenských elektráren, vynesla slovenskému státu necelých 30 miliard korun.

Je to úžasný příběh o úspěšné firmě, na které zbohatl stát - a tedy i všichni jeho občané - na rozdíl třeba od bank, do kterých musel nalít stovky miliard, aby je mohl za desítky miliard prodat. Tedy byl by to úžasný příběh, kdyby někoho zajímal. Média a veřejnost však strhl jiný příběh - 0,5 procenta ze zhodnocení firmy si mezi sebe rozdělilo na 30 manažerů, kteří během tohoto období růstu firmu řídili. Největší díl jsem podle systému schváleného předtím, než jsem do ČEZ přišel, dostal já. Byl bych rád „ten, co státu vydělal téměř 300 „miliard“, ale je ze mě asi navždy

„ten, co si odnesl 667 milionů“.

Nechci vám tedy vysvětlovat, že to vůbec není odměna 667 milionů, že jsem z toho zatím získal jen 70 a další jsou v akciích, jejichž cena kolísá. Víím, že člověku s průměrným platem je úplně jedno, jestli to bylo 667 milionů nebo 300 miliard.

Zákazník o nic nepřijde

Uvědomuji si, že výnos akcií byla pro mě tak trochu výhra v loterii. Myslím, že v ČEZ odvádím dobrou práci, ale určitě ne práci za plat několika set milionů. Ale on to nebyl plat ani žádná prémie. Měli jsme s majitelem dohodu, že mi umožní koupit akcie za cenu, která byla před mým nástupem do firmy. Férový obchod - já vydělám, když on vydělá. Vydělali jsme oba mnohem více, než jsme čekali.

Z tohoto zisku jsem zaplatil daně, a protože jsem přesvědčený, že komu se daří, má udělat něco i pro ostatní, dal jsem 100 milionů na založení základní školy a gymnázia a stipendia pro nadané žáky. Jsem z učitelské rodiny, vzdělání si vážím a vděčím mu za hodně, a chci tuhle šanci dopřát ostatním.

Moje peníze nejdou z kapes zákazníků. ČEZ akcie koupil, když byly ještě levné, a pak mi je prodal. Jediný, kdo na to doplatil, byl ten, kdo je na burze prodal předtím, než se zhodnotily. A ten mi snad nic nevyčítá, protože ho nikdo prodávat nenutil.

Díky, že jste dočetli až sem. Mimochodem, cenu elektřiny nestanovují já, ale trh. A to je už jiný příběh.

Vybral Miroslav Vaculík

Závist jako národní sport

Mladá fronta dnes 16. 10. 2008

Pokaždé, když se na školení zeptám, co narušuje vztahy na pracovišti, slyším, že je to závist. Závist je přitom uváděna jako typická česká vlastnost. Co to závist je? Jak vzniká a proč závidí i slušní lidé?

RADOVAT SE

Z ÚSPĚCHU DRUHÝCH

Je jasné, že vždycky ve vašem okolí najdete úspěšné lidi. Budou bohatší, budou mít rychlejší kariérový postup nebo budou prostě atraktivnější. Jenže

to ještě samo o sobě není důvodem k závisti. Závist to probudí ve chvíli, kdy budete mít pocit, že je to nespravedlivé. A tady je zřejmě zakopaný pes. Ve společnosti jsou hluboko zakořeněné stereotypy hodnocení. Je-li někdo bohatý, pak jistě krade. Je-li někdo úspěšný, tak jistě podlézá a dělá podrazy. Je-li někdo atraktivní (zvláště

žena), pak všechny své úspěchy získala přes postel.

Proti takovým stereotypům je třeba bojovat. Je to však těžké. Bulvární média takový svět ukazují. Každou špatnost propírají s úchylným zalíbením ze všech stran a trpělivou prací a um považují za nudnou a nezajímavou věc.

Vzpomínám si na nedávný zážitek. Bára Špotáková hodila světový rekord. To je úspěch, ke kterému se musela propracovat tisíci hodinami tréninku. Určitě musela sama mnohokrát prožít smutek z neúspěchu, musela investovat obrovské množství energie a odříkání. Ani bulvární tisk takovou zprávu nemohl pominout, ale titulky hlásal jako nejdůležitější informaci výši prémie.

Pokud nechcete podléhat stereotypům, dejte si práci s přemýšlením. Nepodléhejte tomu, co Vám někdo podsouvá. Naučte se oceňovat, když se někomu něco podaří.

ZÁVIST JAKO PROJEV POCITU MÉNĚCENNOSTI

Každý, kdo má pošramocené sebevědomí, je odsouzen k závistí

Závist má ovšem svůj druhý a možná důležitější zdroj. Vlastní sebehod-

nocení. Představte si, že máte o sobě dobré mínění. Myslíte si, že jste šikovní a úspěšní. Zkrátka víte, že máte to, co si zasloužíte. Využili jste maximum z toho, co vám život nabídl. Tak proč by jste záviděli. Lidé, kteří mají o sobě dobré mínění, kteří jsou si sami sebou jistí, netrpí závistí. Nepotřebují ostatní pomlouvat, aby sami povyrostli.

A teď si představte situaci opačnou. Sami sobě vyčítáte, že jste neúspěšní, že nejste bohatí, že nejste atraktivní. Tuhle negaci potřebujete někam nasměrovat. Od toho už je jen krůček k závistí, k „užírání se“ úspěchem druhých.

Zdálo by se, že každý, kdo má pošramocené sebevědomí je odsouzen k závistí. Naštěstí je tu cesta. Vynikající psycholog Daniel Golema ukazuje ve své teorii emoční inteligence, že nemusíte být otroky negativních impulzů. Stačí si uvědomit, kde se emoce bere. našťve Vás například, že kolega byl pověřený vedením projektového týmu. Měli byste chuť začít závidět. Jenže pokud použijete Golemanovu techniku sebevědomění.

Řekněte si: Cítím se špatně, protože se stal šéfem projektu on, nebo se cítím špatně, protože jsem se nestal vedoucím já. Místo závistí vás to pak

bude jen mrzet. A dokonce jste v takovém stavu schopni kolegovi upřímně poblahopřát.

ZÁVIST JAKO ŽIVOTNÍ STYL

Před několika lety jsem viděl billboard s nepříjemně se tvářícím mužem. Teprve po několikerém přečtení jsem pochopil sdělení. Půjčte si peníze, kupte si nové auto a takhle našťvaně a závistivě se bude tvářit váš soused. Šokovalo mě, že by pro někoho mohla být motivací pro koupi auta závist souseda. Potom jsem si však vybavil několik filmů, kde se toto téma objevuje. A i česká přísloví na to pamatují a upozorňují, že chciplá koza souseda může potěšit.

Sám většinou bojuji proti zobecnování, ale i v případě závistí mám pocit, že je to skutečně tak trochu národní sport. Pokud chcete něco takového změnit, potřebujete systém OPD. To znamená ostrůvky pozitivní deviace. Jinými slovy dostatek lidí, kteří závidět nebudou. Pak se snad i národ poučí.

(Text je ukázkou z připravované knihy psychologa Tomáše Vašáka s názvem: Jak se nezbláznit.)

Vybral Miroslav Vaculík

*Děkujeme Vám za spolupráci v letošním roce a do nového roku 2009
Vám přejeme mnoho zdraví, štěstí, osobních a pracovních úspěchů.
Za Obecní úřad Liptál Miroslav Vaculík, starosta*

Rozhledna na Vartovně, 651 m nadmořské výšky

V územním plánu obce Seninka z roku 1997 je zapracován záměr výstavby rozhledny. Záměr realizace stavby rozhledny je v plánu rozvoje obce Seninka do roku 2013. Ze čtyř projektů byl v lednu tohoto roku vybrán návrh Ing. arch. Ivana Bergmanna.

Popis stavby:

Rozhledna je navržena ve formě věže na kruhovém půdorysu (vzhled válce) o výšce 29,5 m.

Charakteristický vzhled vychází z inspirace přírodních forem, jako jsou kmeny stromů, stébla trávy apod. Stvol věže je tvořen rastrem nosných prvků ve čtyřech směrech. Tato struktura, v místě vzájemným křížením propojena spojovacími prvky, vytváří samonosný plášť, obal, vyrůstající z pevné kamenné podlože. Důležitá je i barevnost jednotlivých prvků: svislý a vodorovný rastr je šedě stříbrný – je tedy proti obloze ztlumen, na rozdíl od diagonálních spirál, které se v prudkém stoupání vinou vzhůru k nebi v podzimních teplých barvách, červenohnědé a žlutě okrové. Rozhledna má výškově tři části: spodní kamennou část s výškou cca 5,4 m, vlastní věž s patry po 2,4 m a vrcholovou část s vyhlídkovou plošinou ve výšce 27 m krytou plochou střechou. V kamenné podloží je umístěn vstup s možností prodeje občerstvení.

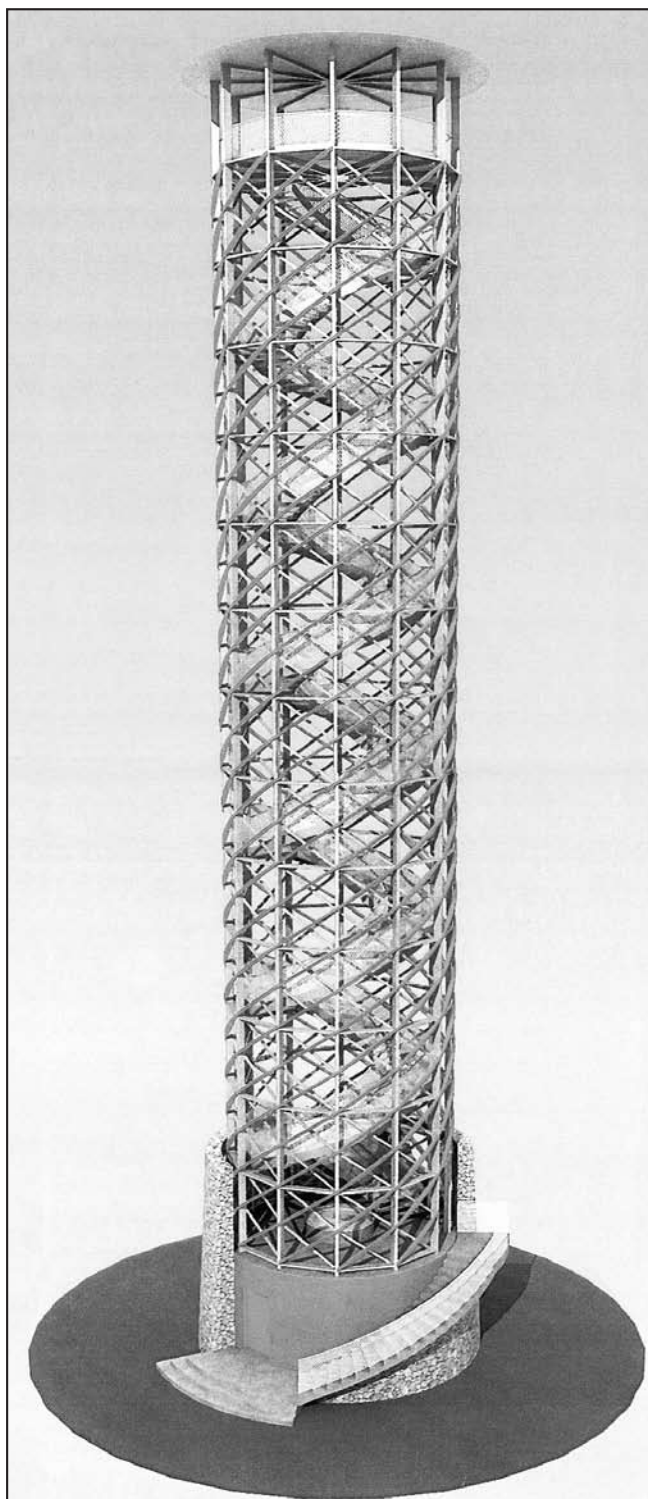
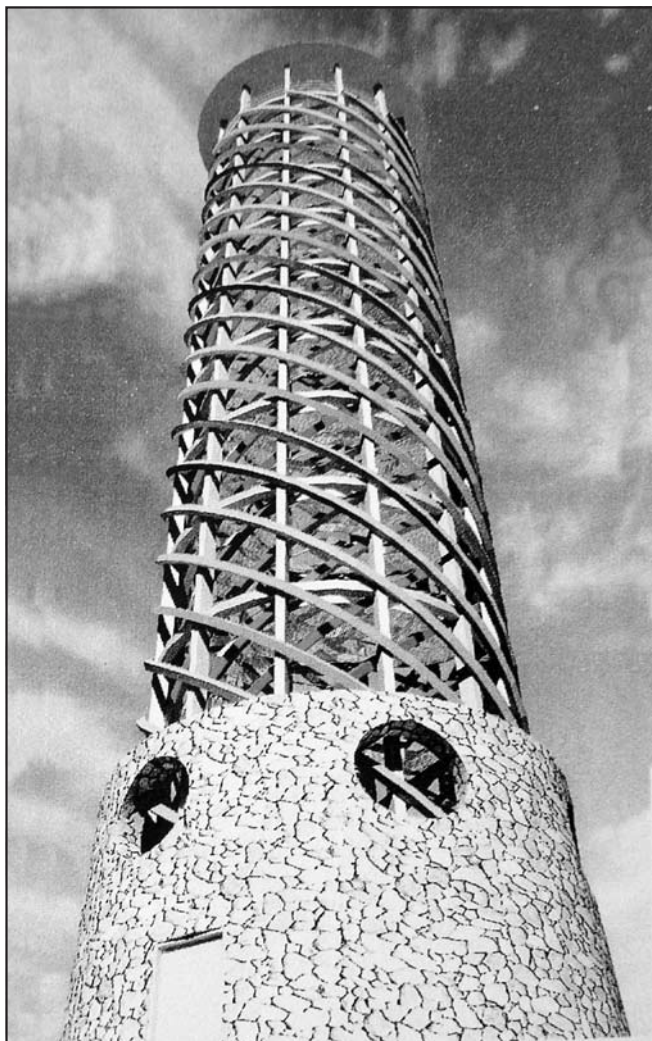
Obvodová plášťová struktura je tvořena z prefabrikovaných ocelových segmentů z ocelového plechu nebo pásoviny, žárově zinkované a následně barevně upravené vypalovacími

barvami (komaxit). Schodiště je ocelové, stupně a podesty jsou z porořstových mříží.

Informace Marie Řezníčkové, starostky obce Seninka

Podle posledních informací obdržela Obec Seninka dotaci na stavbu rozhledny z Programu příhraniční spolupráce mezi ČR a SR ve výši 90% z celkových nákladů. Ty činí podle rozpočtu 8 mil. Kč, částka bude upřesněna po výběru dodavatele stavby. Zbýlých 10% uhradí Obec Seninka a okolní obce. Zahájení stavby je plánováno na duben 2009 a ukončení v září 2009.

Miroslav Vaculík, starosta obce

Vydal Obecní úřad Liptál 17. 12. 2008. Připravil kolektiv pracovníků pod vedením Miroslava Vaculíka.
Sazba: Mikeš Josef, Vsetín. Tisk: TISK TG Lanškroun. Evidenční číslo MK ČR E 14494.
Liptálský zpravodaj najdete i na stránkách www.liptal.cz. Uzávěrka příštího čísla 30. 3. 2009.